

TURAI HÍRLAP

XX. évfolyam 11. szám

2011 NOVEMBER

Nagy értékű fejlesztések eu-s pályázatból

ÁTADÁSRA VÁRÓ ÖNKORMÁNYZATI UTAK, FELAVATOTT SZÖVETKEZETI FEJŐHÁZ

KMOP-2.1.1/B-09-2009-0007

Belterületi utak fejlesztése
„Új utakon Tura városában”

Fotó: Tóth Anita

Az Iskola, a Gábor Áron, a Bocskai, a Gyóni Géza, a Vörösmarty, a Jókai, a Délibáb utcák és a Holló köz eu-szabványos aszfaltburkolatot kaptak, összesen 5 km hosszúságban, vízelvezető- illetve szikkasztó árkokkal. A folyamatban lévő parkosítással kiegészülő projekt értéke mintegy 300 millió forint. Képünkön a Délibáb utcai kereszteződés látható. A kivitelező által már októberben átadott beruházás részleteiről a 4-5. oldalon olvashatnak.

2194 Tura, Petőfi Sándor tér 1.
info@tura.hu
www.tura.hu
www.ujszecenyterv.gov.hu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Állattartó telepek korszerűsítése II. MVH Regsz: 1001520329

Az Európai Unió és a Magyar Köztársaság Kormánya által az Új-Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében nyújtott támogatás összege **65.219.290 Ft (Euro 257.042)**

A Galgamenti Szövetkezetben megvalósult beruházás 2011. november 4-i ünnepélyes átadását a szakágazat prominens képviselői tisztelték meg jelenlétükkel, a szalagvágási ceremóniát Czerván György, a Vidékfejlesztési Minisztériumot képviselő államtitkár végezte. Részletek a 8-9. oldalon

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa

Fotó: Csilla Fotó

KÖZMEGHALLGATÁS – TURA MŰVELŐDÉSI HÁZ 2011. NOVEMBER 29., KEDD 18.00

5 Új hírek melegvíz ügyben

13 Erdélyi Sándornétől búcsúztunk

18 A vasút egyik turai büszkesége

6 Szemét ügyek

14 Hevesy György névadóra emlékeztek az iskolában

20 Turai gasztronómiai győzelem Tardon

8 Hogyan lett város Tura - Tóth István válaszol

16 Régi házak, régi történetek - Szilágyi Mihályné

21 Ingyenes színházi hétvége a műv.házban

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

2011. szeptember 1-én 16 órakor munkaterv szerinti ülést tartott a képviselő-testület.

I. A lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló jelentést fogadta el egyhangúlag a testület.

II. A Hevesy György Általános Iskola 2010/2011-es tanévről szóló beszámolóját és a 2011/2012-es tanév előkészületeiről szóló tájékoztatót fogadta el egyhangúlag a testület, s egyúttal köszönetét fejezte ki az iskola igazgatójának és dolgozóinak áldozatos munkájukért.

A KOS Bizottság előtt már megtárgyalt anyagból Kálna Tibor elnök két kérdést súlypontosított. Az egyik gazdasági, műszaki jellegű, melynek kapcsán a fenntartó önkormányzatnak együtt kell működnie a leg-sürgősebb karbantartó, állagmegóvó munkák ütemezésében, az anyagi lehetőségek függvényében. A másik, inkább szakmai kérdés, az iskola feyelemi helyzetével kapcsolatos, mely három tényező, ahogy fogalmazott: „a hozzáadott érték, amit mi, pedagógusok tudunk a gyerekeken rontani vagy javítani, de két fontos szelet nem a miénk. Az egyik konkrétan a turai társadalom. Ennek szociális összetétele... Sok gyerek jön olyan közegből, ahol napi szinten találkozik a bűnözéssel, és az az 5-6 óra, amit az iskolában eltölt, kevés arra, hogy ezeket a hatásokat valahogyan kipurgálja belőlük. A másik pedig a jogszabályi háttér... ami gyakorlatilag nem a gyerek és nem az iskola érdekeit szolgálja, hanem sok esetben egy ál, vagy túlhajtott liberalizmussal a család meg a szülő érdekeit védi. ...”

Marosvölgyi János, a Pü. Bizottság elnöke arról érdeklődött, hogy van-e pályázati lehetőség a kazáncserre megoldására. Mint az igazgató-nő válaszból kiderült, sajnos nincs, de Szendrei Ferenc polgármester hozzászólásában ismertette az iskola fűtési rendszerének korszerűsítésére vonatkozó önkormányzati javaslatot, mely szerint a termálvizes csereket az iskola területére kérték a Turawell Kft-től, nem elrugaszkodva attól az ötlettől, hogy geotermális energiával fűtsék az iskolát. A csereket visszasajtoló kútjának elkészítéséhez pedig szerencsés lenne egy megfelelő pályázat. A jelenlegi 8m Ft-os fűtési költség durván 2/3 része megtakarítható lenne megújuló energiával. Megvizsgálendő az is, hogy nyílászáró cserékkel és hőszigeteléssel hogyan lehetne tovább csökkenteni a fűtési költséget.

Korsós Attila eu. tanácsnok kiemelte az 596 tanuló-ból jelentős számú hátrányos helyzetű gyermeket: 236 fő, melyből 125 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Véleménye szerint a társadalmi-szociális feszültségek még 8-10 évig tartani fognak az újabb gazdasági válsághullám miatt. „...az a szülő, aki tele van rossz élményekkel, az előtt akármilyen mondog, ha nem az ő elképzelését támogatom, akkor ferdén néz rám” - fogalmazott. Elismerően szolt arról, hogy az iskolán belül vannak törekvések e problémák enyhítésére. Polgármester úr is kiemelte, hogy nagy teljesítmény minden nap ilyen körülmények között végezni a munkát, a pedagógusi kar „állja a sarat”. Abból is érezhető, hogy újabb nagy elviteli hullám nem tört Turára, azzal együtt, hogy Hévízgyörk most már nem fogad gyermekeket. A helyi pedagógusok munkája tényleg az emberi értékeken alapul, és annak szellemében dolgoznak, hogy „először mindig a kötelesség, csak azután a jog”.

Az igazgató-nő megköszönte az önkormányzat iskola felé tett munkáját, s a beszámoló szóbeli kiegészítésében említést tett arról a vállalkozóról, aki a Tabán úti iskolaépület tatarozásához szükséges anyagot önzetlenül, ingyen bocsátotta az intézményük rendelkezésére.

III. Javaslat hangzott el Tura járási jogú kormányhivatali székhellyé válás kezdeményezésére Szendrei Ferenc polgármester előadásában. Ismertette, hogy Tóth Gábor országgyűlési képviselőt megkérte Aszód Város Képviselő-testülete, hogy támogassa Aszódot járási jogú kormányhivatali székhellyé válása kapcsán. Aszód ezen kérelmét országgyűlési képviselőnk kiküldte a kistérség összes településének véleményezésre. A polgármester elmondta, hogy részéről nem támogatná

Aszódot ebben a törekvésében, mert kisebb település, mint Tura, kevesebb működő tőke-, fejlesztési- és terület-lehetőséggel. Ha a képviselő-testület is úgy gondolja, mindent elkövet annak érdekében, hogy Tura városi jogú kormányhivatali székhellyé váljon. A nyertes pályázataink esetében is bizonyára nyomott a latba, hogy egy körzetközponti szereppel bíró kisvárosról van szó. Jó lenne ezt a szerepet megőrizni. A testület egyhangúlag a 116/2001.(IX.1.) sz. határozatban döntött arról, hogy kezdeményezi Tura város járási jogú kormányhivatali székhellyé válást. 2002. január 1. napjától Tura és Galgahévíz vonatkozásában Tura látja el a körzetközponti feladatokat, az építéshatósági ügyekben e településeken kívül a körzetközpont-hoz tartoznak még Zsámbok, Valkó, Vácszentlászló települések is. Több mint 16.000 lakosú illetékességi területén az I. fokú építéshatósági ügyekben, több mint 10.000 lakosú illetékességi területén okmányirodai és gyámhivatali ügyekben lát el körzetközponti szerepet. Valamennyi ügyintézésre egyetlen, akadálymentesített hivatali épületben van lehetőség. 2007-2011 között kb. 840 millió forintnyi fejlesztést valósított meg az önkormányzat. Központi orvosi ügyeletet működtet, havi állat- és kirakodóvásárt, heti kétszeri kispiacon, nagybani piacot tart, melyek idecsalogatják a látogatókat. A megindult - geotermális energiát használó - zöldségkertészeti beruházással munkahelyeket kíván teremteni.

IV. A képviselő-testület a 19/2011.(IX.2.) sz. rendelete a közterületek használatáról szóló 12/2008.(VI.26.) rendeletet módosította. Vásárok, nagy helyigénnyel rendelkezők (kórhinta, ugrálóvár, cirkusz, stb.) 200 Ft/m²/nap, film- és televíziófelvétel céljára szolgáló terület, amennyiben a közterület rendeltetészerű használatát 30 percnél hosszabb ideig akadályozza 200 Ft/m²/nap.

V. A testület egyhangúlag döntött arról, hogy az Önkormányzat Tura várossá válásának 10. évfordulójára rendezett városnapi rendezvényen térítésmentesen biztosítja a jelentkezés sorrendjében a városközpontnak a rendezvényre kijelölt területén belül az árusítás céljára kijelölt területeken az árusok, kézművesek kitelepülését 2011. szeptember 17-én 7-24 óráig.

VI. A testület egyhangúlag határozott arról, hogy a „Verekedni utolsó emberig” A turai lovas ütközet 1849. július 20. c. könyvet értékesíteni kívánja. Az értékesítéssel a Városi Könyvtárat bízza meg. A könyv vételára bruttó 3.500 Ft. A Könyvtár alapító okiratát 476100TEAOR számmal könyv-kiskereskedelemmel kívánja módosítani.

VII. A testület egyhangúlag utólagosan jóváhagyta a Tura és Térsége Hulladékgyűjtő Társulás Közbeszerzési Szabályzatát.

VIII. Pné S.M. sajátos nevelési igényű gyermekének a Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete Gyakorló Óvodájába történő szállításához a 2011/2012. tanévben napi 1.500 Ft (egyezeröt-száz forint) önkormányzati hozzájárulást állapított meg egyhangúlag.

IX. Erdélyiné Imró Ildikó aljegyző ill. dr. Tóth Gabriella Igazgatási- és Okmányiroda vezető helyettes előadásában beszámoló hangzott el az Okmányirodában tartott szakmai ellenőrzésről. Idén februárban került sor a Közigazgatási Hivatal részéről a szakmai ellenőrzésre. Az akkor feltárt néhány hiányosságot orvosolták, így a mostani ellenőrzésen azt állapították meg, hogy mindenféle jogszabályi kötelezettségüknek maradéktalanul eleget tettek. Esetleges ügyfélpanaszok abból adódhatnak, hogy az Okmányiroda munkatársai valóban nem hagynak kiskapukat és egyéb kibúvókat az ügyfeleknek. A polgármester elismerően jegyezte meg, hogy hétfői napokon 100 fölötti az ügyfélforgalom, sok esetben Pestről jönnek hozzánk ügyintézésre.

X. A Telenor Mo. Zrt. együttműködési ajánlatára vonatkozó előterjesztés polgármesteri javaslatra visszavonásra került.

XI. Szendrei Ferenc polgármester tájékoztatást adott a „Tura városi központi játszóterének építése” megnevezésű LEADER pályázati támogatás jelenlegi állásáról. Az ún. 4-es tengely pénzének Aszód, Kartal,

Tura közti lakosságáranys felosztásából nyílt lehetőség arra, hogy a Szép Turáért Egyesület nevében pályázatot nyújtsanak be. Az együttműködésért köszönet Jenei Csabáné egyesületi elnöknek. Szikura Tamás építészmérnök vállalta a tervezést. Az egyesület elnöke nyilatkozott arról, hogy a megvalósítás során igényli az önkormányzati együttműködést. A testület egyhangúlag döntött arról is, hogy belső projektmenedzsmentet alkalmaz.

XII. A Galga Befektetési Kft. helyi védettség felülvizsgálatára irányuló kérelmet tárgyalta a testület, melyet előzetesen a Településfejlesztési- és Környezetvédelmi Bizottság is megvitatott. Két bizottsági alternatíva merült fel: egyrészt, hogy nem támogatja a védelem levételét, másrészt, hogy támogatja abban a formában, ha az életveszélyessé vált, bontásra kerülő ingatlanrésznél a főépület homlokzatát eredeti állapotában, jellegében megőrzi. A bizottság elnöke, Sára Tamás elmondta, a szakértői vélemény leírja, hogy jó gazda módjára kellett volna az épületet karbantartani, ennek ellenére 1995 óta semmilyen állagmegóvást nem végeztek. Felhívta a figyelmet arra, hogy ha esetleg a védettség levétele után egy másik tulajdonos megvásárolja és elbontja, akkor vajon tudja-e őt az önkormányzat kötelezni az eredeti szerinti újjáépítésre, ha majd gazdasági nehézségre hivatkozik a tulajdonos. Kálna Tibor, a KOS Bizottság elnöke hozzászólásában hangsúlyozta, hogyha most túl lazán vesszük a védettséget, tehát nem lesznek kikötések, akkor gyakorlatilag minden félig-meddig történelmi, meg városképi jelentőségű építményünket nagyon könnyen elveszítjük. Ehhez csatlakozva Sára Tamás

említést tett arról, hogy több mint 40 ingatlan van helyi védettség alatt, amit annak idején az önkormányzat nem jegyeztetett be a tulajdoni lapra. Igazából a tulajdonosok sem tudnak róla, hogy helyi védettség alatt áll az épületük. Müller Gabriella Műszaki és Építéshatósági Irodavezető elmondta, hogy igény esetén előkészítenek egy erre vonatkozó értékvédelmi rendeletet, mely tartalmazná azokat az előírásokat is, hogy a fotódokumentáción rögzített védett elemeket hogyan kell felhasználni egy új épületnél.

8 igen szavazattal és 1 tartózkodással az alábbi határozatot hozta a grémium: A Tura Rákóczi út 114., 3160 hrsz-ú ingatlanon meglévő malomépület helyi védettségét megszünteti azzal a feltétellel, hogy az ingatlanon átépítésre vagy újjáépítésre kerülő épületnek a jelenleg meglévő épület építészeti értékeit, stílusjegyeit, tömegarányait meg kell őriznie, részletes szabályait a helyi védettségről szóló rendeletében szabályozza. az épület esetleges bontása esetén az önkormányzat - élve az Építési Törvényben biztosított lehetőségével - beépítési kötelezettséget ír elő, melynek feltételeiről a testület a következő ülésen dönt.

XIII. A Briliáns-60 Kft. (képviseli: dr. Bernáth Éva) **szemészeti vizsgálat végzésével kapcsolatos helyiségbérlésére** vonatkozó kérelmével kapcsolatban a Tura, Petőfi tér 1. sz. alatti ingatlan egy helyiségében szemészeti magánrendelés, optikai szolgáltatás működtetéséhez heti egy alkalommal nettó 15.000 Ft/hó összegű bérleti díj megfizetése mellett hozzájárul egyhangúlag a testület.

S.T.

OLVASÓI LEVÉL

Városunk születésnapjára

Egy nagy család a születése napját úgy ünnepli, hogy összehívja tagjait, vendégeket hív, hogy emeljék ünnepének fényét. Emlékeztető programot szervez, megvendégeli családtagjait, vendégeit, áttekinti múltját, és megnézi, mit kell tennie ahhoz, hogy még jobban működjön. Ennek a napnak az összetartozásról, szeretetről, békességről kell szólnia, és ehhez minél nagyobb számban kell ott lenniük és megismerni egymást. Vezetőiknek jelen kell lenniük, és ki kell nyilvánítaniuk, hogy mindenki, aki a családhoz tartozik, fontos közössége számára. Azok az emberek, akik, gyerekkorukban óvodába, iskolába együtt jártak, hétköznap mára már szinte köszönő viszonyban sincsenek. Egy jól szervezett közösségben megélt nap után, talán megismerhetik újra egymást és ezután más-ként néznek egymásra. Mostanában sok szó esik az elidegenedésről. A fiatalságunknak és sajnos már az idősebb korosztályoknak sem jelent alternatívát, hogy internet, tv, stb, helyett közösségbe menjen. Beletörődünk, hogy ilyen a világ, meg aztán, nem szívesen nyílik meg az ember, megszokottá vált a magunk kis zárt világa, ez idővel ürességbe csap át. Pedig rajtunk is múlik, hiszen hogyan is akarunk egy egészséges lelkületű, származására büszke nemzetet, mikor helyi szinten sincs összetartás. A kis közösségek előnye, az hogy mindenki ismer mindenkit, ezt bátorítani, erősíteni kell, a közösségben megélt pozitív élmények, élethelyzetek erőt adnak a hétköznapokra. Ennek szellemében a Tura 2003 Civil Egyesület egy kispályás focibaj-

nokságot szeretett volna rendezni a városnapon. Azonban időközben örömmel értesültünk arról, hogy kezdeményezésünktől függetlenül Szendrei Ferenc polgármester úr is egy kispályás focirangadót álmódott a jeles napra, így megértettük az együttműködés szükségességét. Horák Mária a TVSK ügyvezetője már nagy tapasztalatokkal rendelkezik a kispályás labdarúgó torna szervezésében, most is magára vállalta a háziasszony szerepét. Üdvözlöttük egyesületünk részéről, hogy a város vezetősége megrendezte Tura első, városnapra kispályás labdarúgó tornáját.

Bár előzetesen jelezte részvételét a Magyar Médiaavlogatott és a Magyar Rádió csapata is, az utolsó percben lemondták részvételüket a médiában lezajlott struktúráváltásra hivatkozva. De nem maradtunk sztárok nélkül, tornánkon részt vett az Afrika Csillagai nevű hazánkban tanuló egyetemistákból álló labdarúgó válogatott, akik valóban színessé tették napunkat. Megtisztelt jelenlétével Mezei István, a Magyar Cigány válogatott menedzsere is. De mivel ez a nap elsősorban rólunk, turaiakról szól, a főszerep a különböző helyi kispályás csapatoké volt, melyek közül többet mi hívtunk meg. Olyan amatőr csapat is részt vett a tornán, amely erre a napra alakult. A ragyogó napsütésben, Polgármesterünk megnyitó be-

szédében megerősítette, hogy közösségünknek szüksége van ilyen rendezvényekre és reményét fejezte ki, hogy egy hagyomány alapjait raktuk le. A tornát végül is a Tim csapata nyerte hététerekkel az Afrika Csillagai ellen. A záró mérkőzésen a nap fénypontjaként turai cigánylányokból és asszonyokból álló csapatok vívtak egy rendkívül hangulatos mérkőzést, őket a helyi lakosú különböző női csapatokkal országos eredményeket elérő edző Gécsi István készítette fel. Ezen a napon mindenki nyert. Ezt a sok baráti ölelés, a közös fényképezkedések bizonyítják.

A torna után egyesületünk mindenkit nagy szeretettel várt az önkormányzat által rendelkezésünkre bocsájtott sátorban egy ünnepi ebédre, és további baráti beszélgetésekre. Köszönjük szponzorainknak támogatásukat: Inoo Kft, Maros Ép-Ker, Galga COOP, Határ Büfé, Kátai Rudolf, (Pali) Bangó Tibor, (Pisztoly) Ilj. Vidák József, Vidák Péter, Gáspár József. Szakácsaink és segítőink áldozatos és önkéntes munkáját is köszönjük. S végül, de mindenképp felelt köszönjük Tura Város Önkormányzatának a lehetőséget, s bizunk abban, hogy a kispályás labdarúgó torna kapcsán a jövő évben is együttműködő partnerei közé fogad bennünket!

Tura 2003 Civil Egyesület.

ÚJ UTAKON Tura Városában

Haladok. Egyenletes tempóban, csendesen, nyugodtan, zökkenőmentesen. Autóval. Haladok a frissen aszfaltozott Vörösmarty utcában, majd a Délibáb utcában bóklászom. Kereszteződésben vészfékre kényszerülök. Balról elhasít egy sötét személyautó. A márkáját még megtippelni sem tudom, nem volt időm rá. Az autó vezetője még nem szokta meg, hogy rangot kapott néhány utca. Egyen-rangot. Jobbkéz-szabály. Az Iskola – Gábor Áron – Bocskai – Gyóni Géza – Vörösmarty – Jókai – Délibáb utcáink és a Holló köz új burkolatot kapott. Minőség. Szendrei Ferenc, városunk polgármesterének második útépítési projektje a végéhez ért. Eredménye: 5 km aszfaltozott út ott, ahol éveken ezelőtt a lakók még álmodni sem mertek erről.

Elégedett-e a kivitelezés minőségével, színvonalával? Összhangban vannak-e az előzetesen elfogadott tervek a kivitelezéssel?

Teljes mértékben elégedett vagyok. A menet közben felmerülő kisebb hibákat a cég folyamatosan kijavította és a jóváhagyott terveknek megfelelően készült el centiméter pontossággal az érintett utcák burkolata.

Összehasonlítható-e ez a projekt az előzővel?

Teljesen más, amikor multi cég nyeri el a tendert és alvállalkozókat fogad – ez volt az előző tendernél a helyzet, és teljesen más a munkamórá, a hozzáállás akkor, amikor magyar közép- vagy alvállalkozás nyeri meg egy munkát, nem adja tovább alvállalkozónak, hanem ő maga végzi el. Ez mindenféleképpen pozitív. Nagyon jó a kormány ezen irányú törekvése, hogy bizonyos keretekben belül lehetőséget ad a kis- és középvállalatoknak is, így elsősorban a magyar vállalkozásokat tudjuk támogatni, nem multi cégekhez kerül a pénz.

Tudomásom szerint a kivitelező 100%-os készenléttel adta át a területet használatra. A bejárás során tapasztaltak-e olyan hiányosságokat, amik kijavítására pótmunkát kérnek a kivitelező cégtől?

Nem tapasztaltunk hiányosságokat, így egyelőre nincs szükség pótmunkára, 100%-ban el lett fogadva a teljesítés. Kisebbségi módosítások voltak menet közben, de azok már el lettek végezve, pl. áteresztisztítás.

Minden utcában volt kinevezve ún. utcabizalmi, aki közvetített a lakosság és az önkormányzat között. Megfelelően működött-e ez a kommunikációs csatorna, milyen lakossági visszacsatolásokat kapott akár az utcabizalmik révén, akár a helyszíni szemlék alkalmával?

Kútgyűrűs vízelvezető árok a Gyóni Géza utcában

Szikkasztó a Gábor Áron utcában

Az utcabizalmikkal folyamatos volt a kapcsolattartás. A lakosság könnyebben kapott betekintést, hozzám is könnyebben eljutottak a menet közben felmerülő kérdések, jobban tudtam a lakossággal kommunikálni.

Az előírtaknak megfelelően megvalósult-e minden olyan műszaki tartalom, ami az elfogadott tervekben szerepelt, (pl. átereszek darabra, méretre, megfelelő helyre beépítve, az utak rétegtrendje, minőségi alapanyagok használata), vagy szükséges volt-e módosítani?

100%-ban megvalósult minden. Ahol kellett, ott beavatoztam, ahol esetleg tervezési hibákat véltem felfedezni – átereszt méret problémát, vagy átereszt hosszát – ott korrigáltam. Pl. a Gábor Áron u. és Délibáb u. sarokra 1 db 300 mm-es átereszt terveztek, mert mélységben nem fért el nagyobb, én viszont berakattam kettőt, ami már nagy biztonsággal le tudja vezetni akár a hirtelen nagy mennyiségben lezúduló vizet is. Rengeteg új árok és szikkasztó árok készült sok ezer m³ befogadóképességgel. Nagyon komoly rétegtrend valósult meg az útépítési folyamán, minden alapanyag belekerült, amit a tervek előírtak, néhol még több is, semmilyen lazaságot nem engedtünk. Folyamatosan figyelemmel kísértük a munkafolyamatokat személyesen, ill. kollégáim segítségével, minden mérve és ellenőrizve volt.

Az ingatlantulajdonos által megújított kocsibejáró a Holló közben

Eltünt a szintkülönbség a Délibáb utcában

Fotó: Tóth Anita

Adódtak-e előre nem várt kivitelezési nehézségek?

A kivitelezés során a Délibáb utca Tüzér és Aradi u. közötti szakaszán merült fel probléma, a talaj szerkezete lényegesen lazább volt a szükségesnél, ezért az útépítők mintegy 90 cm-nyi kőággal stabilizálták az ingoványos réteget. Személy szerint egy időben értesültem a problémáról és annak megoldásáról is, a kivitelező cég gyorsan, önállóan és profi módon oldotta meg a helyzetet.

Mivel indokolta a kivitelező a lakossági szemnek is túl sűrű aszfaltillesztési pontokat? Nem lehet-e ez később kritikus pontja az aszfalt elhasználódásának, kátyúsodásának?

Ellenkezőleg. Ez a szabvány. Aszfaltcsíkot ragasztottak minden egyes találkozási pontra, hogy a víz ne szívárogon be. Ennek szükségessége a technológiából és az aszfalt felhasználási tulajdonságaiból adódik. Nagyon fontos az aszfalt hőmérséklete, nem hűlhet 170 C° alá, mert akkor már nem lehet betömöríteni. Ha nincs tömörítve, akkor darázsészkes lesz, beszívároga a víz, nem ér semmit. A kivitelező csak annyi aszfaltot tud lerendelni aznapra, amit képes bedolgozni. Felelőséggel annyit rendel, amennyit bedolgozik, értelemszerűen a következő napi aszfalt-szakasz már elválik ettől. Oda viszont kötelező aszfalt-ill. bitumencsíkot ragasztani. Ha ez nem lenne, befolyna a víz, szétfagyana.

A vízvezetés fejlesztése, kiépítése kinek a feladata volt? A kivitelező, vagy az önkormányzat végezte a munkálatokat?

A kivitelező feladata volt. Az elmúlt csapadékos év megmutatta, mennyire fontos, hogy a nagy mennyiségű, hirtelen képződő vizet is kontrollálni tudjuk, így árajzoltatta velünk a korábban fele ennyi árokkal készült terveket. A vízvezetést sajnos nem lehetett mindentűnt átfolyó árokkal megoldani, mert a Kossuth Lajos utcai árok befogadóképessége is korlátozott, tehát egy részét a víznek kontrollált módon helyben kell tartani. Minden utcában van átfolyó árok, ill. minél több szikkasztó árkot próbáltunk betervezni, ennek megfelelően lett a vízügyi engedély is újra megkérve. A szikkasztó árok elfolyással nem rendelkező árok, akár több ezer m³ vizet megtart felhőszakadás esetén, valamint nem csak az árokban levő vizet párologtatja, hanem a felszín alatt, az árok két oldalán több méter távolságban meghúzza a talajvizet is. Nagyon jó példa erre a Kossuth Lajos utcai és a Vezér árok, amellyel az egész településről le tudtuk húzni a vizet mintegy 60-70 cm-el. Ahová csak lehetett, átfolyó árkot építettünk.

Kritikus szintkülönbség volt pl a Délibáb és a Zsámboki út sarkánál. Voltak-e azon a ponton nehézségek a kivitelezésben, vagy megfelelően készültek-e a tervek, figyelembe véve az ingatlantulajdonosok kapu-, ill autóbejárójának szintjét is?

Megfelelőek voltak a tervek, de valóban nagyon nehéz feladat volt a már meglévő úthoz hozzácsatolni a Délibáb utcát. Anno külön ütemben készült a Zsámboki út, külön ütem volt a lakóházak, ingatlanok építése mindenféle rendezés nélkül, két ház sincs egyforma szinten. Nagyon nehéz volt megtalálni az arany középutat. Ha létezett olyan megoldás, amelyet minden érintett elfogadhatónak talált, akkor a jelenlegi kivitel az, plusz a kritikus szintkülönbségű kapubejáróknál – ami már szinte az ingatlant tette használhatatlanná – az önkormányzat földmunkával segítséget nyújtott a tulajdonosoknak, de maga a kapubejárat építését már a tulajdonosok végezték.

Mi az, ami még hátra van a munkálatokból?

Ami még hátra van, az önerőből vállalt feladat: 20 db pad kihegyezése, valamint november 30-ig elültetésre kerül a tervezett közel 500 db fa, mely november elején megkezdődött Dolányi Sándor, erdész technikus, mezőőr vezetésével. A szikkasztó árok megépítése utólagos engedélyezési eljárás volt, ezért oda valószínűleg nem tudunk fákat tenni, hiszen a vízvezetés fontosabb, de minden utcában lesz parkosítás. Ez az úthálózat évtizedekig állni fogja a sarat. Inentől kezdve a lakosságon múlik, hogy mennyire tudja majd magáénak, mennyire sikerül belakni, hozzárendeződni, folyamatosan akár virágos padokkal, kapubejáratok elkészítésével, parkosítással. Ez a tulajdonosi szemléleten múlik.

Tudták-e tartani a vállalt határidőit?

A szerződésben foglaltak szerint, 2011. szeptember 22-e előtt átadták az utakat, a parkosítás, területrendezés határideje pedig 2012. március 15., ez egyben a projekt befejezésének végső határideje is.

A használat során kiderülhetnek olyan problémák, hiányosságok, amik az idő múlásával jönnek elő. Vállalt-e a kivitelező garanciát?

5 év garanciát vállaltak az elvégzett munkára. Jövő tavasszal lesz egy bejárás, ahol a tél előhozta hibákat közösen felmérjük, amit kell, kijavítanak. Erre a célra 10 mFt bankgaranciát helyeztek letétbe.

Mik a további tervek, pályázati lehetőségek, források, nagyobb volumenű fejlesztési, pályázati elképzelések? Van-e folyamatban beadott, elbírálásra váró pályázata a városnak?

Hamarosan kezdődik a felszíni csapadékvíz elvezetés projekt – 66 millió Ft értékben –, amelynek a közbeszerzése jelenleg is tart. Ez a Tabán út, Szövetség utca, Hevesy György utca, Köztársaság út és az Erdész utca egy részét érintő történet, valamint folyamatban van a melegvíz hasznosításával kapcsolatos beruházás, ill. az ezzel kapcsolatos önkormányzati, műszaki feladatok intézése is.

T.A.

... AHOL A VÍZ AZ ÚR ...

Lapunk korábban már beszámolt a melegvíz használatával kapcsolatos beruházás állapotáról, elképzeléseiről, ütemtervéről. A visszasajtoló kút fúrása közben azonban „robbant a bomba”. Vagy a melegvíz? A polgármester urat kértük meg, hogy tájékoztasson minket a kialakult helyzetről.

– A terveknek megfelelően megfúrásra került a termelő- és a visszasajtoló kút is, azonban a visszasajtoló kút fúrása közben 1400 méteres mélységnél elementáris erővel, dübörögve tört a felszínre a 100 C° feletti víz, szabad kifolyással, 4200 liter percenkénti hozammal. Ez kissé átírta a terveket. A korábbi elképzeléshez képest annyi a változás, hogy az eddigi tervezett visszasajtoló lesz a termelő kút, a termelő kút pedig a visszasajtoló. Már folyamatban van a változtatás előkészítése, a rendezési terv módosítása, illetve a szükséges engedélyek beszerzése folyik. A beruházás állapotáról, készültségi fokáról folyamatosan tájékoztatjuk majd a lakosságot.

T.A.

SZEMÉT ÜGYEK

A Galgamenti Szövetkezet vezetőségétől elkészített fotókat kapott szerkesztőségünk. A fotókon szemétrakások, hulladékok tömege látható. Szinte egymást érik a szemétrakások a termőföldeken. Felelőtlen emberek a búzatáblában dobálták ki feleslegessé vált dolgait, pl.: fólia darabokat, műanyag zsákokat, könyveket, sörös dobozokat, műanyagcsöveket, építési törmelék, betonarabokat, műanyag ládákat, kopott gumikat, papírdobozokat – üresen és fahulladékokkal –, faágakat, műanyag vödröket, ruhákat, még láthatósági mellényt is, sőt rossz ágyat is találtak a fotókat készítő.

Hiába takarították el a szövetkezet munkatársai az elmúlt években a korábbi személtelés nyomait, ismeretlen személtelők miatt újból sok szemét van a földeken. A termőföldet addig nem lehet megművelni, amíg szemét található rajta. Aratáskor egy a vetésben eldobott faág is komoly meghibásodást okozhat a kombájnbán.

Talán nem költői kérdések: Miért van az, hogy kis hazánkban szemét van az útszélén, szemét a termőföldeken, szemét az erdőszélén, mindenfelé?... Miért van az, hogy nálunk nem lehet megtanítani minden gyereket már kiskorukban arra, hogy a szemetet nem szabad szétdobálni?

A további fotók a kukoricatáblában készültek, melyet a tolvajok már megdézsmáltak. Utakat tapostak le, hogy a tábla közepén letördelt kukoricacsöveket ki tudják hordani. Nem számított nekik, mekkora területet taposnak le, mennyi kukoricacső ment kárba, miközben eldobálták a kiürült üvegeiket és elvesztették zsákjaikat. Lopás és személtelés. Mások munkájának a tönkretételé.

Szét lehetne nézni, más országban, városban hogyan kezelik jól ezt a problémát. Például hogy oldják meg mindezt Szingapúrban? Szingapúr egy négy és fél milliós lakosú városállam, az ázsiai kistigrisek egyike. A gazdasági csoda az 1960-as évektől tart. A város tiszta, s erre a tisztaságra mindenki vigyáz. A tisztaságnak ára van! Egy csikkeldobásért kb. 25.000 Ft-nak megfelelő összeget kell fizetni. Visszaesőként, vagy nagyobb tárgy eldobásáért ennek a többszörösét. A pénzbürség mellett egy bizonyos időre az utcák takarítására is kötelezhetik az elkövetőt. Minden formában tilos a kábítószerezés, minimálisan 10 év börtönnel büntetik. Tilos a szerencsejáték üzése is. *Lehet, hogy ezek a gazdasági fejlődés alapjai?* K.J.

KISTÉRSÉGI HÍREK

A TÖBBCÉLŰ TÁRSULÁS TANÁCSA OKTÓBER 19-I ÜLÉSÉRŐL

Elsőként beszámoló hangzott el a 2011. június 27. és 2011. augusztus 26. közötti időszakban megszervezett „Parlagfű elleni védelem” közfoglalkoztatási programról. A program lezárásra került, összesen 8 millió forint pályázati támogatás és 548 ezer forint saját forrás került felhasználásra. 45 fő napi 6 órás alkalmazására nyílt lehetőség a kistérség 6 településén, akik közel 400 ezer m² területet tisztítottak meg a parlagfűtől. A Tanács a Társulás költségvetési szervei (Pedagógiai Szakszolgálat, Kistérségi Iroda) közalkalmazottai részére egyösszegű béren kívüli juttatás biztosításáról határozott. Ezután a Tanács hozzájárult a Vácszentlászló Község Önkormányzata által kért 2 gyermek ellátásához, biztosítja a korai fejlesztés feladat ellátásához szükséges túlórákat. A Tanács elfogadta a 2012. évre vonatkozó feladat-ellátási tervet, mely szerint a Társulás az ez évi gyakorlatnak megfelelően kívánja folytatni a közoktatási szervezői feladatokat, a pedagógiai szakszolgálati feladatokat, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat, a szociális és gyermekjóléti feladatokat, a belső ellenőrzési feladat, valamint a munkavédelmi feladatok szervezését. Végezetül a Tanács az Értelmi Sérültek Gyöngyház Egyesülete részére pályázati támogató nyilatkozat kiadásáról döntött. (www.aszodikisterseg.hu). dr. Kóros Tímea kistérségi referens

RENDŐRSÉGI HÍREK

Terménylopás, falopás gyors elfogással...

▶ A Gödöllői Rendőrkapitányság járőrei által elfogásra került az a turai lakos, aki 2011. szeptember 12-én az éjszakai órákban a helyi termelőszövetkezet területéről kukoricát tulajdonított el. Elfogását követően az elkövetőt a Gödöllői Rendőrkapitányság még aznap gyorsított eljárásban, tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt bíróság elé állította. A bíróság a tulajdon elleni szabálysértést elkövető személyt, figyelemzetésben részesítette.

▶ Ugyancsak rendőri intézkedés során került elfogásra K.L. turai lakos, aki gyermekkorú társával 2011. szeptember 13-án az esti órákban szintén a turai termelőszövetkezet területén lévő kukoricásból próbált meg eltulajdonítani 2 zsák kukoricát. A felnőtt korú elkövetőt a tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt gyorsított eljárásban a bíróság két napi elzárásra ítélte.

▶ Állampolgári bejelentést követően került elfogásra 2011. szeptember 14-én az a két turai lakos, akik a településen akácfaát vágta ki és tulajdonítottak el 5.000.-Ft értékben. Az elkövetők felelősségre vonása az általuk elkövetett tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt, gyorsított eljárásban megkezdődött.

▶ Az Invitel diszpécserre feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 2011. 10. 20. napon 20:45 és 21:00 közötti időben 2194 Tura, Kosuth Lajos utca 59. sz. előtt az ott elhelyezett Invitel kábel aknafedélét felemelte és abból a kábelt megkísérelte eltulajdonítani.

▶ 2011. 10. 14. napon 14 óra 30 perckor szolgálati telefonra állampolgári bejelentés érkezett, miszerint Tura Alsóerdőben fatolvajokat észleltek. A körzeti megbízott megjelent Tura Alsóerdőnél lévő vadászháznál, a bejelentő elmondta, hogy a turai mezőőrség tagja és hogy a fenti napon 14 óra körüli időben az etetőknél cserélt takarmányt, amikor az erdőben 3 férfit vett észre, akik éppen vágják a fát. Fent nevezett próbált a közelükbe kerülni azzal a szándékkal, hogy lefényképezze őket, de a 3 férfi észre vette őt és elszaladtak. A falopás helyszínén kb. 20-25 fatönk volt fellelhető, melyek értéke 50. 000 Ft.

Gödöllői Rendőrkapitányság

Tisztelt Hivatalok! Tisztelt Gazdálkodók!

Sajnálattal értesítjük Önöket, hogy **2011.10.17-től** kezdve a településeken a **FALUGAZDÁSZ FOGADÓÓRÁK** határozatlan ideig **SZÜNTELTNEK**. A szolgáltatást igénybe venni, ügyet intézni csak a **gödöllői falugazdász irodában** lehetséges. 2100 Gödöllő, Kotlán S. u. 3. (a volt Növényvédelmi Állomás épülete)
Ügyfélfogadási idő: H-CS: 9:00 – 12:00 és 13:00 – 16:00 óráig.
 P: 9:00 – 12:00 óráig. **Telefon:** 06-28-422-447
 Megértésüket kérjük és köszönjük. Falugazdászok

COLLECTIVE!TRAFFIC

A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS OLDALA

Drága a tömegközlekedés? Túl sokba kerül az üzemanyag? Magas a CO2 kibocsátás és a bűz? Tele vannak az utak?

ELEGED VAN, ÉS TENNI AKARSZ VALAMIT EZ ELLEN?

VEGYÉL RÉSZT TE IS A COLLECTIVE!TRAFFIC KÖZÖSSÉGI ÉLETÉBEN!

Mi is pontosan a Collective!Traffic? Tároljuk és kezeljük a felhasználók által megadott adatokat, amelyek segítségével megoszthatják egymással közlekedési eszközeiket, azaz stoppolhatnak és utast kereshetnek.

- teljeskörű GPS pontosságú útvonaltervezés
- térképalapú rugalmas keresőmotor
- könnyen használható facebook alapú kezelőfelület
- játék és versengés számos kategóriában
- spórolási lehetőség az utas és a sofőr számára is

Próbáld ki most ingyenesen szolgáltatásunkat!

(Bevezető és állandó akcióként azon felhasználóink, akik további felhasználókat hívnak meg a rendszerbe, ingyenesen használhatják azt. Ellenkező esetben is csak egy mozogjy ára az éves tagdíj.)

[HTTP://COLLECTIVETRAFFIC.NET](http://collectivetraffic.net)

EMLÉKEZÉS 1956-ra

„EZEN AZ ÚTON MARADUNK...”

„Az 1956-os forradalomnak köszönhetjük, hogy Magyarországra pozitívan tekint a világ. A hatalmas szovjet túlerő ellen küzdő szabadságharcosok hősiessége mindenütt, máig tartó megbecsülést szerzett a magyar névnek.” Az 1956-os forradalom és szabadságharc 55. évfordulója alkalmából 22-én, szombaton este volt a megemlékezés Turán.

Dr. Király Jánosnak, az 1956-os turai Nemzeti Bizottság elnökének szülőházánál kezdődött a megemlékezés az emléktábla megkoszorúzásával. A hat órákor kezdődő szentmisét a forradalom áldozataiért ajánlotta fel Palya János plébános, aki prédikációjában kiemelte, hogy „ez a forradalom, amire emlékezünk vállalható keresztény, katolikus embernek is. Mert nem forradalomként indult, hanem békés tüntetésként, amikor a nép már megelégedte az elnyomatást.” Annak idején sok országban imádkoztak a magyarokért. Ez a forradalom „megmutatta, hogy mire képes az ember” és milyen nagy volt a forradalmároknak a hazaszeretet. Az áldozatok családján segítettek. „Gyűjtöttek. A pénzeket ott lehetett hagyni az utcán, nem nyúlt hozzá senki. Vért adtak. A falvakból vitték föl a különböző mezőgazdasági termékeket, hogy élmezőnyezik Pestet. Összeforrt akkor a magyar nép jobbik része.” Hangsúlyozta a nemzeti ünnep megünneplésének fontosságát, hogy legyen bennünk haza- és nemzet iránti szeretet. „A Szentírás szellemével egybevév a nemzetünk iránti szeretet. A helyes szeretet, ami nem akar más népeket kiközösíteni. Hiszen valamiképpen minden nép ugyanúgy az Isten teremtménye, és ugyanúgy értékekre hivatott. Nagy híján vagyunk ma a hazaszeretethez.” „Ők, a forradalmárok szabadságot, függetlenséget akartak, és a nép jobb létét. És életüket adták sokan mintegy valóra váltva Jézus szavát: senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért”.

A templomi énekkar Koloss István „Emlékmise Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek meghurcolásának 50. évfordulójára” című művét énekelte, a mise végén Liszt Ferenc: Magyar ünnepi dalát, vezényelt Tóth Péter László karnagy.

Mise után a templomkertben Kálna Tibor köszöntötte a megjelenteket. Az általa rendezett műsort két felvonásos dramaturgiaként konferálta be, hol az egyes részek fogták közre a polgármesteri beszédet. A 6.b és a 8.c osztályos turai gyerekek által nagy átéléssel bemutatott műsor és a hangszórókból hallható korabeli rádióbejársások, harci zörejek korabeli hangulatot idéztek. Megszóltak a rendszerváltás korának klasszikussá vált pop-rock szerzeményei, melyek hangulatilag összekapcsolták a történelmet és a közelmúlt napjainkkal.

Szendrei Ferenc polgármester azzal kezdte ünnepi beszédét „Ma a lelkünket is legszebb ruhájába öltöztettük, hogy tisztelettel emlékezhessünk azokra, akik a múlt század legnagyobb hazugságának útvesztőjében is megtalálták az igaz utat. A múlt század legnagyobb hazugsága a szocializmus volt.” „A második világháború előtt Magyarország, minden gondjával s bajával együtt, önbecsülésében, szellemi, tudományos és anyagi fejlettségében egy rendes, közepes, európai ország volt. Tíz év szocialista kormányzás után Magyarország kimaradt Európából. A sok százezer megalázott, kirabolt, fogságra vett embert hazugságra, lelkes éljenzésre kényszerítették.” S 1956-ban valami történt Magyarországon, amire senki nem számított. „Történt valami, ami teljesen hihetetlennek tűnt. Egyetlen szempillantás alatt mindenki, a sok százezer párttag túlnyomó részét is beleértve hirtelen felfedezte, hogy becsület nélkül lehetetlen élni. A lelkek kitérültek, és egymásra találtak barátságban, bizalomban, szere-

Fotó: Csilla fotó

tetben. Meghasadt az Égbolt, mert egy nép azt mondta: elég volt!” Utalt arra, hogy ritkán sikerült elegendő erőt összegyűjteni, hogy abba a magasságba emelkedjünk, int 1956-ban. Ezt a mércét nem szabad megváltoztatni, „a lécezt mégsem szabad kényelmesebbre állítani”. „Mérce azoknak az embereknek az élete, akik készek voltak mindent megtenni az igazságért, mert tudták, hogy a szabadságra csak azok méltók, akik nem adják fel az igazságot. Mérce marad azok döntése, akik októberben a Párt és Haza közül az utóbbit választották, és az életükkel fizettek érte.” „A mi utunk, azoké, akik 1956 örökségét akarták folytatni, az új honfoglalás útja lett. Országból hazát, lakóhelyből szülőföldet, lakosokból polgárokat, népből nemzetet akartunk építeni. A bennünket megillető polcon akartuk újra elfoglalni helyünket a világban. Mi, akik most itt megállunk egy rövid számvetésre, ezen az úton maradunk, az új honfoglalás útját folytatjuk. Ezen az úton maradunk, mert itt 1956 hősei mennek elől.”

Az ünnepség végén a turai cserkészek sorfala mellett az önkormányzat, az Általános Iskola, a Fidesz és a Vigyázó Kör képviselői helyezték el koszorújukat a forradalom emlékét őrző kopjafánál.

Sajnos viszonylag kevesen voltak a megemlékezésen. Az 1956-os forradalom emléke többet érdemelne. Október 23. a törvény szerint ünnep. Nemzeti ünnepet azonban nem lehet hatóságilag elrendelni. A visszaemlékezők arról tanúskodnak, hogy a forradalom alapelménye a nemzeti egység volt, ahol hangosan és nyilvánosan kimondták az igazságot. 1956. október végén együtt volt a nemzet. Az emberek között kialakult egy nagyfokú szolidaritás, összetartás. Talán azóta sem volt akkora egység a magyar társadalomban. A forradalmat követő harminc év azonban megtette hatását és október 23. nem tudott valódi nemzeti ünnepé válni a felnőtt nemzedékben; de remélhetően a gyerekekben és fiatalokban újjászületik '56 reménye és szelleme. Egy olyan Magyarország képe, melyre már nem vetül az önkényuralmi rendszerek és azok hagyatékának összes sötét árnyéka. Persze mindenkinek más emléke is lehet, másként emlékezhet a részletekre. Amikor valaki 1956-ban azt mondta Bibó Istvánnak, hogy „nagyon sokféle szemüvegen lehet nézni ezt a magyar ügyet”, Bibó úgy válaszolt: „sokféle szemüvegen lehet nézni, de ha az ember leteszi a szemüveget, csak egyféle képpel”. *Kuti J.*

Az iskolai és városi ünnepi műsorban szereplő tanulók névsora: Csorba Norbert 8.c, Kánai Ádám 8.c, Barabás Bianka 6.b, Baranyi Zsófia 6.c, Benke Andrea 6.b, Gyetván Dominik 6.b, Jakus Tamás 6.b, Farkas Renáta 6.b, Pápai Gergő 6.b, Szél Martin 6.b, Lingurar Róbert 6.b, Vidák Debóra 6.b, Vidák Katrin 6.b, Lénárd Barna 6.b. Külön köszönetet mondunk: Tóth S. Péter tanár úrnak, Nagy Rolandnak, Éliás Zoltánnak a hangtechnikai munkáért. A Lénárt-családnak a díszletek önzetlen szállításáért; a résztvevő gyerekek szüleinek, nagyszüleinek a jelmezek összegyűjtéséért. Kálna Dávidnak az archív anyagok vágásáért, Lukács István úrnak a világításáért; a cserkészcsapatnak a közreműködéséért; Bata Szabolcs 8.a osztályos tanulóknak, Benke Sándor és Kálna Dávid középiskolás tanulóknak a helyszínen nyújtott gyakorlati segítségért. Október 21-én került sor az iskolai megemlékezésre, mely a templomkert előadás bővített változata volt: a Hevesy úti épület emeleti aulájában immáron hagyományosan elhelyezésre került a kor kultikus relikviáiból, Kálna Tibor és osztálya által összeállított ünnepi installáció, melyet megtekintettek a felsőtagozatos tanulók. A látott jelképeket az osztályfőnökök és történelemtanárok közösen értelmezték a serdülő korú gyerekekkel. *a Szervezők*

HOGYAN LETT VÁROS TURA?

BESZÉLGETÉS TÓTH ISTVÁN NYUGALMAZOTT POLGÁRMESTERREL

Tura település korábbi polgármestere, Tóth István 2001. szeptember 9-én a turai római katolikus templomban zajló ünnepélyes ceremónia keretében vehette át Mádl Ferenc köztársasági elnöktől a város jelképes kulcsát. Az akkori döntéshozó képviselő-testület tagjai voltak még: Köles Mihály alpolgármester, Békési István, Diós Csaba, Dr. Duliskovich Tibor, Gyenes László, Kálna Tibor, Kuti József, Lakatos Gyula, Pálinkás Ildikó, Pásztor László, Sára András, Szilágyi László, Tóth István (Nagy-Tóth), Tóth-Zsiga István.

Milyen önkormányzati akarat, igény fogalmazódott meg a várossá válás hátterében? Ezen rang elnyerése egyfajta felkínált lehetőség volt vagy magának a településnek kellett kezdeményeznie?

Ez a történet igen hosszú, mert végül is egyfajta fejlődési állomás az, hogy egy településből város lesz. Várossá az a település válhatott, válhat, amelyik a körzetében bizonyos államigazgatási és önkormányzati feladatokat felvállal és segíti a körülötte lévő településeket sok mindenben. Tehát nem csak önmaga, hanem a körülötte lévő települések fejlődését is szolgálja. Ez az 1990-es évek városfejlesztési vagy térségfejlesztési koncepciójában egyértelműen megjelent. A Galga menti településeken elindult fejlesztések nagy részében Tura volt a mozgató, szervező, koordináló, akár a gázhálózat, akár a csatornakiépítés, akár a hulladéklerakó létesítése kapcsán. Ezek a beruházások nem csak Turának voltak jók, hanem meggyőződésem, hogy a környéken élő embereknek is. Elöl jártunk abban, hogy az ehhez szükséges testületi határozatokat megalkossuk. A Belügyminisztérium, mint az önkormányzatok felettes szerve, ezt az indoklást elfogadta. Már az 1990-es évek második felében úgy képzelték a felsőbb döntéshozók az államigazgatási szervezetet, hogy a város és a város környéki település-együttesek alkalmasak önkormányzati és államigazgatási feladatok közös ellátására. Ezt a szemléletmódot követtük a példánk esetében is. A többletfeladatok felvállalásával úgy gondoltuk, hogy városi cím birtokában bizonyos többletbevétel is jár. Ezen felül helytörténetünkben már voltak gyökerei is ennek a közigazgatási formának. Sokan szerették volna, hogy ismét mezőváros legyünk, de a magyar közigazgatásban már nem létezett ez a kategória. A képviselő-testülettel 1997-től évente nyújtottunk be pályázatot a városi címért, az 1998-as választási év kivételével.

Azért is tartom fontosnak mindezt elmondani, mert az idei jubileumi ünnep érintőlegesen szólt a várossá válásról, a kezdeteket nem idézték fel. Természetes, hogy az idei városnap leglényegesebb eleme az új fejlesztések, a megújult főtér átadása volt, de látni kell, hogy valamikor le kellett tenni ennek jogi alapjait.

Dr. Kontrát Károly parlamenti államtitkár az idei városnapon, szeptember 17-én Jubileumi Emlékplakett és Díszoklevél kitüntetésben részesült, mivel tíz évvel ezelőtt tevékenyen részt vett Tura várossá válásának elősegítésében. A díj átvételekor a közönség előtt mondott köszönetet Tóth Gábor országgyűlési képviselőnek, akit mint Tura városi címének egyik szorgalmazóját említette. A Honvédelmi és Rendészeti Bizottság tagjaként együtt dolgoztak, majd 2010. május 29. óta a Nemzeti Együttműködés Kormányának megalakulását követően eredményesen együttműködnek a parlamenti munkában. Rajtuk kívül még mások szerepe is megemlíthető Tura várossá válásában?

Én nem vitatom el a politikusok érdemeit, de azt, hogy Tura város lett, azt egyértelműen a szakma döntötte el. Dr. Kontrát Károly úr, az Orbán-kormány egykori belügyi államtitkára érdemeit nem

kívánom csorbítani és Tóth Gábor országgyűlési képviselő támogató hozzáállását sem vitatom, de alapvetően egy szakmai zsűri pályázati bíráskodásáról volt szó. De ha már neveket említünk, kiemelném az akkori önkormányzati államtitkárt, dr. Kara Pált, a végső döntést az államtitkár előterjesztése alapján Pintér Sándor akkori belügyminiszter hozta meg, ő írta alá az adományozási ajánlást az államfő részére, s végül Mádl Ferenc köztársasági elnök volt az, aki magát az adományozást jegyzi.

De ide kívánczok Sára Sándor operatőr-filmrendező vagy Maczkó Mária népdalénekes említése is, akiknek önmagában már a nevük segítség volt. Minden fórumot megragadtak arra, hogy egy jó szót szóljanak az érdekünkben, erősítsék Tura Alsó-Galga menti szerepvállalását.

Magát a pályázatot ki készítette el?

Mint minden pályázatot akkor, az önkormányzat, s azon belül a Polgármesteri Hivatal munkatársai készítették el, és itt külön kiemelném a csoportvezetőket, Fülöpné Csépanyi Mariannt, Kiss Margitot és az egészet összefogó Breczné Zsigmond Jolánt, aki az összes táblázatot és az ehhez szükséges mellékleteket összeállította. A Belügyminisztériumban a pályázati anyagunkkal Krizsán Mária munkatárs foglalkozott, aki tanácsot adott, hogy mivel volna még célszerű kiegészíteni.

Említésre méltó a környék polgármestereinek és képviselő-testületeinek a szerepe és ajánlása, elfogadva Tura térségi vezető szerepét a közös fejlődés érdekében. Közös felismertük, hogy az együttes fejlődés mindannyiunknak húzóerőt jelent. Értékeltek, hogy Tura mindig úgy segít a szomszédokon, hogy nemcsak a maga, hanem az egész Alsó-Galga mente érdekében megy tárgyalni a fejlesztésekről.

Akkor már létezett az önkormányzati kistérségi társulási forma?

Nem. De az együttműködés, az együttgondolkodás nagyon jó volt a települések között. Különböző elképzelhetetlen lett volna akár a hulladéklerakónak a megvalósítása is, mert hogy fél év alatt egy elképzelésből engedélyes tervek legyenek és megtörténjen a kivitelező kiválasztása, azt az országban sehol nem tudták még megcsinálni.

Melyek voltak a városi címmel kapcsolatos nagy remények és esetleges félelmek a jövőt tekintve?

A reményt, a létjogosultság érzését az adta, hogy mindenki látta, hogy a középfok nélküli államigazgatás nem működhet sokáig. Tehát a települési önkormányzati szint után nincs másodfok, csak közvetlenül a kormányzati szervek. Mindenki érezte, hogy előbb-utóbb lesz majd egy járási vagy körzeti államigazgatási szerv, amelyet valahova telepíteni kell. A remény az volt, hogy egy város- és körzetközpontra lesz Tura is, hogy ne kelljen az embereknek elmenni Gödöllőre vagy Aszódra ügyintézésre. Az akkori elképzelésben benne volt, hogy Tura az Alsó-Galga mentét öleli fel, kiegészülve Vácszentlászlóval és Zsámbokkal, Aszód pedig a Felső-Galga vidéknek lehet a központja. Amikor 1996-ban a területfejlesztési társulások megalakultak, a Galga menti és a Gödöllő Környéki Fejlesztési Társulást együtt csináltuk meg, mert így hatékonyabban tudtunk működni. Gondoltuk, a politika majd eldönti, hogy hány részre szakítja a két térséget. 2000 tavaszán két államtitkár lejött Turára elmagyarázni, hogyha Tura Nagyközség felvállalja a körzeti jegyzőséget, akkor mint egy államigazgatási mintaterületet tudnak kezelni a Belügyminisztériumban. Az országban sok értekezleten járva csodájára jártak, hogy mi mennyire együtt tudtunk működni a szomszédos települé-

Tura városavató ünnepsége 2001 – A díszokmányt és a kulcsot Mádl Ferenc köztársasági elnöktől vehette át Tóth István korábbi polgármester

A 10 éves jubileum alkalmából egy elegáns kivitelű Emlékdíjjal köszöntötte Csíkszentimre testvértelepülés Tura városát

sekkel az érdekek mentén. Aztán felütötte fejét a kishitűség és a képviselő-testület mégis úgy döntött, hogy Tura önállóan fejlődik, nem akar közös jegyzőseget.

Akkor itt tudunk kapcsolódni ahhoz, hogy voltak félelmek is...

Igen. Ez 2000 végén jelentkezett, de akkor már a pályázat gyakorlatilag bent volt és ez a 2001-es döntést már nem befolyásolta. Ez a momentum azonban kicsit negatív, nehezen elsimuló dolog volt az együttműködésben.

Mádl Ferenc személyesen adta át a városi címről szóló okmányt. Az ő személyét, mint átadót a település kérte a már ismert személyes kötődések miatt is?

A 2001. július 1-i döntést követően az önkormányzatoknak lehetősége volt kérni, hogy ki adja át a kulcsot. Azért is került a városavató dátuma szeptemberre, mert szinte minden új város a köztársasági elnököt akarta. Elnök urat már korábbi, Turán tartott előadásából személyesen ismertük. Ez élt benne és ő nagyon jó barát volt, mert soha nem felejtette el azokat, akiket egyszer a szívébe zárt, s Tura is egy kicsit a szívéhez közel került. Mindig jó szívvel emlékezett meg a turai töltött káposztáról is. Akárhányszor találkoztunk, az volt az első kérdése, hogy főzik-e még Turán a töltött káposztát olyan finomra. Hál Istennek élete végéig tudta, hogy főzik, mert sikerült neki mindig egy kis kóstolóhoz jutni.

És hivatalosan is elindulhatott a település a várossá válás útján... Visszatekintve, milyen eredményekről lehet beszámolni ennek kapcsán, hiszen a várostörténet tíz évéből éppen a fele még az Ön által vezetett önkormányzati ciklusban valósult meg? Mire lehet büszke vagy éppen mit sajnál a meg nem valósított elképzelésekből?

Természetesen van, amit bánok, hogy elmulasztottunk, pl. annak a lehetőségét, hogy a Galgagyöngye önkormányzati tulajdonba kerüljön. De minden döntés esetében nemcsak a végeredményt, hanem a körülményeket is vizsgálni kell ahhoz, hogy érthetővé váljon. Az önkormányzatok munkáját mindig nehezítik a folyamatosan változó törvények. Maradandó, megfontolt, kemény, egyértelmű törvények kellenének, mondhatni kőbe vésett, aminek lapjait nem írhatják át naponta. A rövid megfogalmazásban benne rejlik a lényeg, ha már magyarázzák elszabadul a pokol. Pl., hogy „Ne öl” ez egyértelmű tilalom, da ha azt mondom „Ne öl balával”, akkor már ott a kiskapu. Sokszor ezek a változó, túlrészletezett törvények vezettetik el az önkormányzatokat.

A várossá válás első öt éve számunkra azért volt nehéz, mert az önkormányzatok igazi aranykora 1994-ig tartott. Aztán jött a nehéz

időszak, majd 2002-ig úgy nézett ki, hogy egyensúlyba kerülhetnek az önkormányzatok a vagyonokkal, de helyette kezdődött a tragédia: nem volt pénz a fejlesztésekre. Hosszú idő után Turának a fejlesztési pénzt tulajdonképpen a Tabán úti iskola 90 millió forintos ellentételezése jelentette, amely már az általam vezetett önkormányzati ciklusban nem került felhasználásra, hanem az utódokra maradt. 2006 júliusában érkezett meg, így az új önkormányzati időszak pénzügyi alapját jelentette, emellett, hogy persze volt rullírozó folyószámla hitelünk. Ebben a hitelben nem volt semmi rendkívüli az önkormányzatok működését tekintve. A legtöbb önkormányzat már akkor működési célú hitelt vett fel, s mára az a helyzet, hogy a 3240 önkormányzathoz kb. 1800 életképtelen.

Az elmúlt néhány év pályázati lehetőségeivel ellentétben korábban még nem voltak lehívható EU-s pénzek. Ha nem tudunk nagy dolgot csinálni, akkor a kicsiben fogtunk össze. De azért csak megépült a Hatvani úti körforgalom, nyitottunk egy új temetőt, megszereztük az iskolai sportszarnok és egy esetleges új gyakorlati kert kialakításához a területet, számos emlékezetes rendezvényünk volt testvértelepüléseinkkel közösen. A közművesítések után már akkor is az utépítési tervekkel foglalkoztunk, elkészült a szabályozási- és rendezési terv, ez az egy volt, ami előremutató volt. Élve a jogokkal, azt a településrendezési elképzelést a megújult önkormányzat más irányba terelte.

Mi az, amit elismeréssel szólna méltatna az elmúlt öt év önkormányzati munkájából?

A 2006-ban történt váltás teljesen új elképzelésekkel indult, ami valahol érthető is persze. Annak idején az 1990-es beköszöntő beszédemet Szent Pál szavaival kezdtem: Vizsgáljatok meg mindeneket, és a jót tartsátok meg. A 2006-ban történt váltás új irányt jelölt ki. De bízom abban, hogy az idő igazolja, hogy visszamutatva is teremtetünk értéket, mégis van megtartandó jó.

Elismerésre méltó, hogy az elmúlt öt évben Szendrei Ferenc polgármesterségével elindultak az utépítések és örömteli, hogy ehhez volt egy megfelelő pályázati rendszer. 1990 körül arról álmodtunk, hogy ha a közműveket kiépítettük, akkor utána jöhet a felszín javítása, szépítése. Valaki úgy fogalmazott, hogy a gáz természetes dolog. Én erre azt mondom, hogy örülök neki, mert azon dolgoztunk, hogy ez természetes legyen. Jónak tartom, hogy az iskolában melegvíz-hasznosítással kívánják kiváltani a fűtést, mert az energia mindig drága lesz. Az nem könnyű feladat elé állítja a településvezetést, hogy a megújult főtér megteljen lélekkel, hiszen azáltal teremthető meg a cél szerinti közösségépítő szerepe. A jelen további lehetőségeit pedig nyilván az aktuális testület ismeri.

16 év nem kis idő. Nyugalmozott polgármesterként, személy szerint mi maradt mára az Ön számára az egykori közéleti szerepvállalásból, önkormányzati munkából?

A Magyar Önkormányzatok Szövetségének ülésén rendszeresen részt veszek. A Szövetségen keresztül nagyon sok kapcsolat van az egykori és a ma is aktív polgármesterek közül sokkal. Az elmúlt években a tömegközlekedéssel kapcsolatos elképzelések minisztériumban való képviselőtét bízta rám a Szövetség.

Természetesen nem hivatalos személyként, hanem már magánemberként ill. nyugalmazott polgármesterként, de élő, intenzív kapcsolatot ápolok Csíkszentimre és Jászó testvértelepüléseivel. Polgármesterként is szívügyem volt ez a feladat. Most is ez volt az terület, amiben szerepet tudtam vállalni az idei városnap kapcsán, azzal, hogy a meghívott testvérdelegációk közül a csíkszentimreiek egyik kísérője voltam az itt töltött napok alatt.

Pályázatból megújult szövetkezeti fejőház

Lapunk szerkesztősége is meghívást kapott a Galgamenti Szövetkezettől arra az ünnepi eseményre, melynek középpontjában az európai uniós pályázati forrásból és önerőből megvalósult tejház-fejőház épületének, ill. a fejesi technológiának a korszerűsítése állt. A mintegy 65 millió forintos támogatást az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program ÁTK II. keretéből nyerte el a kedvezményezett. A fejlesztés a szövetkezet Haraszi major-ságában került kivitelezésre, a nemzeti szín szalagot Czerván György szakágazati államtitkár vágta át 2011. november 4-én.

Az esemény nyitányaként egy szakmai kerekasztal keretében a Szövetkezet elnöke prezentációban mutatta be gazdálkodásuk tíz éves fejlődéstörténetét. Tóth István 2001-ben lett elsőként, majd azóta az újraválasztott elnöke a Galgamenti Szövetkezetnek. Az átvételkor a 40 millió forintot nem érte el a gépek, berendezések nettó értéke, így számára nem volt kérdés, hogy elsődleges célként a gazdaság stabilizálását kell kitűzni. Ehhez legfőbb segítőiként Áts Etele műszaki vezetőt, Lukács Józsefet, a növénytermesztés irányítóját nevezte meg, s melléjük az állattenyésztési ágazatban keresett megfelelő szakembert, akit meg is talált Illés László személyében.

Az állattenyésztés fejlesztését, az állatállomány bővítését már 2006-tól tervezték. A növénytermesztési ágazaton már addig is 2830 ha-on folyt a gazdálkodás, melyből kb. 2700 ha szántóföld, a többi javarészt legelő. A stabil működés érdekében a földtulajdonosoknak 20 éves szerződést kínáltak, s e lehetőség mentén 2008-tól tömegesen új szerződéseket kötöttek.

A dolgozói létszám a tíz év alatt jelentősen lecsökkent 138 főről a jelenlegi 80 főre, melyből 65 fő turai, de emellett szociális foglalkoztatást is végeznek. Ugyan a munkaerőlétszám apadt, de a jövedelmek folyamatosan emelkedtek, jelesül 2011-ben az átlagkereset növekedése 12%-os emelkedést mutat. Kialakítottak egy érdekeltségi rendszert, amelyben célfeladatok teljesítésével lehet növelni az alapot.

S hogy mennyire fontos a jól képzett szakember, azt mi sem bizonyítja jobban, mint elnök úr azon megállapítása, hogy "újra kell tanulniuk a szakmát", hiszen a megváltozott technológiák mellett a megváltozott időjárás, természeti körülmények is új válaszokat igényelnek, pl. a talajművelésben. S teszik is ezt, amint igazolja minősítésük a „The Global Partnership of Good Agricultural Practice” (Jó Mezőgazdasági Gyakorlat) rendszerben.

A központi iroda és a szabadföldi művelés mellett, két majorságban is folyik a munka: Haraszon (ahol egykori Schossberger uradalomként Bartók Béla népdalokat gyűjtött a summásoktól) és a Feketei Majorban. Ez utóbbi területén a KITE 20 ezer tonnás tárolórendszerét üzemelteti a Szövetkezet.

Míg szervezeti felépítésben a hagyományos modellt követik (közgyűlés, igazgatóság, felügyelő bizottság), addig tevékenységüket a megújulás jellemzi. Létjogosultsága van az újításoknak, fejlesztéseknek, hiszen éppen ezek által emelkedhetett a Szövetkezet saját tőkéje 1 milliárd forint fölé. Már 2008-ban és 2009-ben is voltak sikeres pályázataik, melyekből (az ÁTK I. pályázati rendszeren belül) a híg- és szerves trágya tárolót ill.

Az átadást követő hétfőn munkatársammal visszalátogattunk a helyszínre, ahol működés közben is megfigyelhettük az új fejőrendszert, majd alkalmunk nyílt egy beszélgetésre is Tóth István elnökkel. Szinte minden meghívott vendég elfogadta az invitálást. Kiket tartana fontosnak szervezet ill. név, titulus szerint is megemlíteni?

Örömmel szolgált, hogy a meghívott vendégek 95%-a megtisztelte jelenlétével e nagy-szerű eseményt, amikor is a felújított tejház, fejőház újbóli üzembehelyezése megtörténhetett. Külön kiemelném Czerván György államtitkár urat, aki a Vidékfejlesztési Minisztérium – mint a legfőbb irányító hatóság – képviselőjében jelent meg. Érkezett továbbá Halmi Tibor úr, az MVH Fővárosi és Pest Megyei Kirendeltség vezetője, Dr. Virsinger György, a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága képviselőjében, Csürke József úr, a fő finanszírozóktól, a Budapest Bank NyRt-től, de itt voltak legfontosabb üzleti partnereink is, a Naszálytej Zrt. elnöke és vezérigazgatója, a KITE Zrt. alközpontvezetője és sorolhatnám tovább.

2001 óta a szövetkezet elnöke. Azóta jelentős gazdasági-társadalmi változások zajlottak le, a szövetkezetet is érintően. Mi áll vezetői szemléletének középpontjában, hogy azt a hatalmas gazdasági növekedést, értékfejlődést elérhette a szövetkezet, amit a prezentációból is megismerhettünk?

Az én szemléletemben és gondolkodásomban, a dolgok középpontjában a dolgozó ember áll. Ezt a gazdasági növekedést csak összefogással és nagyjából egyező szándékkal tudtuk elérni. Mindenképpen pozitív gondolkodásra van szükség és hitre, a szó szoros és átvitt értelmében is. Hinnünk kell abban, hogy kellő odafigyeléssel, megfelelő alázattal végzett munkával eredményeket tudunk felmutatni. Fontos és régóta hirdetem: „Ne várja senki a sült galambot, az nincs feladva!” csak mi, a szövetkezet dolgozói tehetünk azért, hogy jövőnk egyre biztosabb, stabilabb legyen. Persze kár lenne elhallgatni, hogy nem mindenki azonos erővel tolja a szekeret!

Jelenleg hány tagja van a szövetkezetnek, s ebből mennyi a turai? Bővül vagy szűkül ill. mi szerint változhat a tagság, lehet új tagságot szerezni?

A szövetkezetnek összesen 94 fő természetes személy tagja van, ebből sajnos már csak alig több mint 50 százalék a dolgozó tag. Rendkívüli fontossággal bír, hogy a munkában résztvevő tagok a szövetkezetet érintő fontos kérdésekben, annak meghatározásában jelentős szerephez jussanak. A nem dolgozó nyugdíjas tagjainkra tisztelettel gondolunk, de van egy kör, aki nem feltétlenül érdekelt a szövetkezet működésében, és helyzeténél fogva nem is tudja azt kellő módon segíteni. Új tagfelvételt jelenleg nem tervezünk, természetesen egy idő után érdekünk lehet a szövetkezetünkben munkaviszonyban álló fiatal szakemberek szövetkezeti kötődésének erősítése tagsági viszony létesítésével.

Napjainkban mik a szövetkezeti tagság előnyei, részesedési formái, juttatásai, stb.?

Rendkívül ellentmondásos a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény juttatásokhoz kapcsolódó szabályozása. Mindenkinek azonos értéket kellene kapnia függetlenül attól, hogy az értéketermelő munkában milyen részt vállal, ez semmiképpen sem igazságos. A közgyűlések alkalmával ajándék, vagy étkezési utalványokat kapnak a tagok, és az úgynevezett közösségi alap terhére bizonyos programokat finanszíroznak. Fontos kiemelni, hogy a tagi alap és befektetői részjegyek értéke évről-évre jelentősen gyarapszik.

Mi hívta életre, mi indokolta a fejőház fejlesztésének megvalósítását?

Sajnos az elmúlt évek során az állattenyésztésre keveset tudtunk közvetlenül fordítani, igazából csak a takarmány betakarítás és kiosztás gépesítése és a trágyakezelés korszerűsítése jelentette itt a fejlesztést. A fejőházban, tejházban korszerűtlen, több mint 30 évvel ezelőtt beépített technológiával kellett a napi feladatainkat megoldani. A helyzet már-már tartóhatatlan volt, hiszen meleg nyári napokon a tejet sem tudtuk a kellő hőmérsékletre lehűteni. Most érett meg arra a helyzet, hogy képesek voltunk egy korszerű, magas technikai színvonalú tejházat, fejőházat megépíteni.

Említette, hogy a szövetkezet más területein is a fejőházhoz hasonló minőségű fejlesztést szeretnének. Lehet ezekről az elképzelésekről részleteket megtudni?

Másik fontos majorunk, a szárító és magtárbázis a Hatvani út mellett, itt egy 1980-ban megépített, ma már korszerűtlen bábólai szárító áll rendelkezésre a különféle szemesztermények tisztítására, szárítására. A berendezés mindenféle engedélye 2012. december 31-én lejár. Nem kívánjuk ezt az időpontot megvárni, ezért folyamatosan tárgyalunk és kérjük az ajánlatokat a különböző típusú, új, korszerű, energiatakarékos szárító és tisztító berendezésekre. Reméljük a szükséges szakmai és pénzügyi döntéseket meg tudjuk hozni, és a fejlesztést 2012. évre be tudjuk ütemezni.

Fotó: Csilla fotó

Gondolkodnak-e esetleg másfajta állatok tartásában is?

Jelenleg nincs meg sem a pénzügyi, sem a műszaki, de a szakmai feltétele sem új állattenyésztési ágazat szervezésének.

Az európai uniós pályázatok megírása nem kis szakmai felkészültséget, s innovatív gondolkodást igényel. A belső munkaszervezetben áll rendelkezésre az a humán erő és szellemi tőke, amivel ezeket a – már több ízben – sikeres, nyertes pályázatokat megírják vagy külső segítséget is igénybe vesznek valamiféle munkamegosztással?

Szerencsére rendelkezünk kellő szürkeállománnyal ahhoz, hogy a különféle pályázatainkat megfelelő módon előkészítsük. Ugyanakkor van egy állandó külső szaktanácsadó, aki egy országos szervezetnél hasonló feladatokat lát el, tőle mindig a pályázatok finomítását és véglegesítését várjuk el.

A mezőgazdasági ágazatot érintő törvényi változások (pl. kárenyhítési rendszer, kockázatközösség kibővítése) között várható-e kedvező hatású a szövetszervezetre nézve? Esetleg a jogalkotásra hatással tudnak-e lenni a szövetszervezetek, konkrétan Ön tölt-e be szerepet valamilyen szakmai, érdekképviseleti szervben?

Vezetői munkám kellő elismerése az, hogy beválasztottak az Országos Szövetkezeti Választmányba. Ez a szervezet foglalkozik a szövetszervezeteket érintő törvényi és egyéb jogalkotások előkészítésének véleményezésével. Most is napirenden van a Szövetkezeti Törvény módosítása. Ebben a munkában a kezdetektől fogva alkalmam volt véleményt formálni. Ezen kívül is több országos, illetve megyei fórumon tudom képviselni a szövetszervezet érdekeit. Ebben az évben beválasztottak a Tej-Termék Tanács elnökségébe, ahol az új elnökség új utakon járva kellően szeretné összehangolni a termelők és feldolgozók munkáját és érdekeit együttesen képviselni a kereskedelmi láncoknál. További megyei illetve regionális szervezetekben képviselhetem gazdaságunkat. Minden fórumon természetesen arra törekszem, hogy az ott hozott döntések kedvező hatásúak legyenek a szövetszervezetre és a saját gazdaságunkra nézve is.

A Magyar Mezőgazdaság c. kiadványban jelent meg egy beszélgetés Önnel. Kérhetnénk egy pontos hivatkozást, hogy melyik számban, mely témáról?

A folyóirat az évi 38. számában „Galgamenti eredmények” címmel, a Szent István Egyetem két kutatója által készített interjúból a kedves olvasók némi tájékoztatást kaphatnak gazdálkodásunkról, életünkéről.

Az államtitkár is elismerőleg szólt a turai szövetkezet működéséről és elnök úr vezetői tevékenységéről. Mivel ez egy speciális, kevésbé reflektorfényben lévő terület, így a lakosság nagy részéhez nem is jut el az esetleges szakmai elismerések ténye. Hallhatunk ezekről néhány szót?

Többször részesültem már különféle elismerésben és kitüntetésben. Legutóbb 2009. július 3-án a Nemzetközi Szövetkezeti Nap alkalmából, amikor is miniszteri elismerő oklevelet vehettem át. Természetesen jól esett munkámnak az ilyen típusú elismerése. De ugyanezt jelenti számomra a különböző szakmai fórumokra kapott megbízás is.

Milyen szerepet tölt be a szövetkezet életében, a szervezeti munkára gyakorolt hatásában az „összetartás buli”? Mióta van, milyen alkalmakkor rendezik meg?

A csapatépítő tréninget általában évente két alkalommal tartjuk meg, ekkor különféle játékokat, versenyeket is programba állítunk, és közösen finomakat főzünk. Itt azok az emberek is találkozhatnak egymással, akik egyébként a napi munka során sokszor egyedül, vagy kis csoportban látják el feladatukat. Az eseményekre okot ad a nyári, illetve őszi munkák eredményes befejezése, de a nehezebb időszakokban is fontos az összetartozás erősítése, mely végül is a munkánk eredményére is kihathat.

Seres Tünde

(az ÁTK II-n belül) az állattenyésztés épületeinek, technológiájának korszerűsítését, takarmánytároló színek építését valósították meg.

Az aktuális fejlesztés új elemeit Csintalan Zoltán gazdasági vezető ismertette. A korszerűvé vált fejőházban összesen 32 db, azaz 2 garnitúra 2 x 8/16 állásos tűzhorganyzott acélból készült, halaszalkás elrendezésű állásszerkezet került kialakításra elektromos vezérléssel, vákuumos működtetésű kapukkal, mellkorlattal. A fejőkna áteresztőképessége átlagosan 70 tehén/óra. A vezérlés számítógépekkel, ALPRO irányítási rendszerrel történik, mely egy környezetbarát jelzőberendezés, tökéletesített kiértékeléssel, aktivitásméréssel, ivarzás-megfigyeléssel. Az új technológiával a tőgybimbókra kisebb súly nehezedik, s ezzel együtt a turbulencia-mentes tejáramlás és a fejés folyamata alatt a mindvégig azonos vákuumszint biztosított. Az új berendezés egy beépített szelep segítségével alkalmas a mosóautomata vegyszermentes öblítözővizének vagy pl. esőviznek az összegyűjtésére. Az így összegyűjtött 1.000 l víz megfelel a fejőház ill. az előváro takarítására. Magát a tejátárolórendszer is korszerűsítették új tejhűtővel, blokkhűtővel, mivel a korábbi tárolók hűtésre nem voltak képesek, hanem csak az adott hőmérsékleten tartották a tejet.

A felújítással nemcsak műszaki korszerűsítések jártak, hanem maga az épület is megújult mobil lefedéssel, tatarozással, villanyszerelesei munkákkal, stb., de a környezetét is parkosították. A teljes beruházás nettó összköltsége, mely az épületrekonstrukciót, a fejés- és hűtéstechnológia kialakítását és bizonyos egyéb kiegészítőket tartalmaz (mint patafürösztő, számítógépes berendezések); nettó 215 millió Ft. Az állattenyésztési fejlesztéshez 63.467.000 Ft pályázati összeget nyert a Szövetkezet.

A tejházat-fejőházat felavató Czerván György államtitkár előadásában elismerően szólt a Galgamenti Szövetkezet munkájáról, mely Turán a legnagyobb termelőtevékenységet folytató üzem, s reményét fejezte ki, hogy ennél fogva bizonyára társadalmi támogatásokat is biztosít a helyi civil élet számára. Államtitkár úr maga is komoly fejlesztéseket megvalósító szövetszervezeti elnök volt egykor, így ismeri e rendszer feladatait, nehézségeit. Minden szereplőre (szövetkezetek, kis- és középvállalkozások) szükség van a mezőgazdasági ágazatban – tolmácsolta államtitkár úr az állam nézőpontját, mert csak így tudjuk az ország adottságait kihasználni. Az érték-előállítás és a foglalkoztatásban való részvétel a lényeg. A magyar élelmiszernek nemcsak az EU-ban, hanem globálisan versenyképesnek kell lennie.

A Galgamenti Szövetkezet, mint a Naszálytej egyik beszállítója tényezővé, meghatározó versenytárrá vált a piacon. A jó gazda hozzáállása nemcsak a szövetszervezeti menedzsmentben érvényesül, hanem tettenérhető volt az ünnepi esemény kapcsán is. Vendéglátónk étvágygerjesztő gyanánt kenyérlángossal, káposztás pogácsával nyitva a menüsört egész nap gondoskodott a házias ízekről, melyre az ún. „összefogás buli” tette fel a koronát. Ez az esemény azon túl, hogy közösségépítő jelleggel bírt, hisz minden üzemegység dolgozója összegyűlt, s a nyugdíjba vonuló kollégákat is köszöntötték, felért egy lakodalommal, ahol a forró húsleves, a sülték, a vaddisznópörkölt és a rétes után nem maradt el az élő zene és az estig tartó vigadalom sem.

Seres Tünde

1991 október, november – Így írtuk egykor, így olvassuk most...

Jól választottam-e?

(Gondolatok a helyi rendszerváltásról)

„Minden hatalom korlátozva van azon cél által, amely cél érdekében alapították. Mihelyt a hatalmat bírók elhanyagolják e célt, vagy azzal ellentétben cselekednek, a beléjük helyezett bizalom természetesen megszűnik, hivataluk visszazáll a népre, mely újra betöltheti azt. „ (Locke: Két értekezés a polgári kormányzatról)

„...Jól választottunk? Képviselőink éltek a rájuk ruházott hatalommal, vagy visszaéltek vele? ...Azt tapasztalom, hogy a falu életének minden fontos színterén megjelentek, s lassan formálódnak az első gyakorlati eredmények. Itt van például a belvízvesztély elhárítására és a munkanélküliek foglalkoztatására kialakított elképzelés. A Polgármesteri Hivatal közmunkákat szervezett, munkalehetőséget teremtett, a havi bér tízezer forint. (Más kérdés, hogy nem mindenki él a felkínált lehetőséggel, mert kevesli a fizetséget...). Komoly gyakorlati eredmény a Vásártér áthelyezése, Rendőrőrs létrehozása, fontos közúti táblák elhelyezése, új járdák építése, szolgálati lakások felújítása... A Turai Hírlap 1991. januári számában örömmel értesültünk a „hivatal” átszervezéséről. Egy apró változás még elérne...”

Ha (az ábrán) a lakosság kerül legfelülre, a hivatalba belépő állampolgár nem érezné a hivatalnok fölényességét, láthatóvá válna, hogy a hivatal van érte, tehát méltán várhatja el a gyors, tisztességes udvarias ügyintéztést...”

Jónás Sándor

Jól választottunk? A kérdést bizonyára ma is ugyanúgy felteszik sokan.

Az eredmények vitathatatlanok. A problémák is adóttak – kérdés, mit kezdünk velük. Közmunkák újra vannak, és bár eltelt húsz év, a kifizethető bért ma is keveslik. Vannak változások, de két évtizedes történelmünkben bizony ott a kérélnyelhetetlen állandóság is. Az egyhelybenjárás kísértete. Az alagút végén a fényt akarjuk végre látni a vonat fényoszlopi helyett. Az elmaradt pozitív változások miatt érzett lemondást időnként düh váltja, majd elkeseredett kilátástalanság. Aztán újra kezdődik a sorminta. És igen, ahogyan Jónás tanár úr akkor leírta, ha a lakosság kerülne végre legfelülre, (ő akkor az ábrára értette) változnának a dolgok. A túlbonyolított személytelen ügyintézés, a szigor, a rugalmatlanság. És most nem Turáról beszélek, hanem úgy általában a hivatalokról kishazánkban. Kíváncsi vagyok, a közelgő átszervezés vajon milyen irányban mozdít a dolgokon? Lehetek még optimista?

Milyen változás történt Turán a rendszerváltás után?

„Már másfél év telt el a rendszerváltás óta. Mi is történt a községben az eddig eltelt időben?

Lassú változás tanúi lehettünk. A Petőfi téren a II. számú Óvodától a Tabán utca végéig járdát készítettek. Rendezték a szeméttel-lepet. Megindult az új vásártér tereprendezése. Nagyon szép és tisztán van tartva a temető. Megalakult a rendőrőrs. A legnagyobb változás községünkben, hogy megkezdődött a vezetékes gáz építése. Községünk egy nagyon szép épülettel is gyarapodott, a plébániával... Ez egy nagyon szép összefogás példája... Mire képes a turai nép? Önzetlen adományokra és nagyon sok társadalmi munkára... Amit létrehozunk a községben – elsősorban – mi lehetünk rá büszkéek, a községben élő emberek javát szolgálja.”

Tóth Mihály, tanár

A turai sár

„Megszoktuk már, beletörődünk. Még nem szeretjük nagyon, de talán már észre se vesszük, ha a cipőnkre ragad. Mint ahogy azt se vesszük észre, hogy környező falvakban, városokban éppúgy, mint távolabbi településeken, füvesítik az árokpar-

tot, kellemes zöld pázsit szegélyezi az utcákat a kora tavaszi hóolvadástartól a következő tél beálltáig. A fű több mint az utcák, terrek nélkülözhetetlen dísznövénye. A por és a sár elleni védekezésnek nincs szebb, egyszerűbb, olcsóbb módja, mint a füvesítés. Nem kellene ezt a mindenütt ismert, kedvelt növényt Turán is kipróbálni, meghonosítani? Nem csak titokban, az igényesebb, fejlett ízlést tükröző lakóházak kerítésén belül, hanem az árokparton, az útpadkán, minden négyzetméternyi csupasz felületen, ahová belátható időn belül nem kerül aszfalt, beton vagy díszburkolat... Igaz, Turán nem lehet fűmagot kapni, Vagy van ennél komolyabb akadály is?”

Péter Gusztáv

Már több mint két évtized telt el a rendszerváltás óta. Mi is történt az eltelt időben? Hol lassabb, hol gyorsabb változások tanúi voltunk. Az elsők között valósult meg a vezetékes gáz, a szennyvízcsatorna kiépítése, de a régió legkorszerűbb – máig is annak tekinthető – szelektív hulladéklerakója is itt jött létre. Maradt persze hiányérzet, hisz sok utcában valóban térdig jártunk a sárban. Egyszerre nem ment minden. Mostanra uniós pályázatok segítségével –lépésenként – ezt a problémát is igyekszik orvosolni a település. Persze sok feladat vár még ránk, hisz csettintésre nincs „terülj-terülj asztalkám”. Csakúgy, mint saját háztartásainkban, tervezünk, de a megvalósítás a lehetőségeinktől függ: azaz a rendelkezésre álló pénztől és a pályázati kiírásoktól. Lépésről-lépésre haladunk, meghallgatjuk – és értjük az elégedetlenkedőket, de egyelőre ennyire futja. Látjuk, melyek azok a területek, ahol nagy az adósságunk – és törlesztünk is, ha lehetőségeink engedik. Jó volna például járda és világítás a Galábosig. Életvesztély arra felé közlekedni éjjel és nappal egyaránt. Mostohagyermeknek érzik magukat az ott élők – és ez érthető is. De nincsenek elfelejtve, csak a megoldás várat még magára, ahogy az új temetőhöz vezető kerékpárút, vagy járda is. Az iskola fűtésrendszere, a tornaterem (netán sportcsarnok) is nagy adósságunk. Mentséget is nehézzé találni erre annyi ígéret után, de a pénz (illetve annak hiánya) nagy úr – és az ehhez kapcsolódó pályázatokban sem volt szerencsénk. Valami elindult azonban a melegvíz ügyében – és a kastély is messze viszi a település híret (ha eredetileg nem is épp így képzeltük el).

Elmúlt azonban az az idő, amikor mutogatnánk bárki a másikkra, vagy az önkormányzatra. Szídtak itt már oly sokan oly sokakat. És oly sokan unjuk már ezt. Ismét mondom, amit már többször mondtam és leírtam: meg kell tanulnunk végre meglátni, mi mit tehetünk szűkebb-tágabb közösségünkért. Nem várni kell, hogy más megtegye – ha lehetőségünk van, kutya kötelességünk felismerni és tenni, amit lehet. És ha az nem más, minthogy nem dobjuk el a szemetet, vagy netán felvesszük, amit más eldobott, akkor kezdjük ezzel. Füvesítsünk az utak mentén végre, hisz tényleg sokkal szebbé válna a település. Ültessünk fát, ha lehet. Tegyük virágot az ablakokba tavasszal, hogy mosolyogjon, aki átutazik Turán. Ez valamiért nehézkesen indul el. Néhányan évről évre díszítik környezetüket, de a példa sajnos nem ragadós. Jó volna, ha jövőre a virágos ablakos szomszédságban is kivirágoznának a házak szemei. Meggyőződés, hogy ez nem pénzkérdés. Szemléletváltásra van szükség. És az árkokat sem gereblyézni és gyomlálni kellene, hanem igenis a fűvet vágni.

De nem csak a környezetünkre, hanem egymásra is jobban kellene figyelniük: közelednek az ünnepek, aki teheti, keresse a lehetőséget, hogy megunt dolgait felajánlja, hátha másnak jól jön még. Itt a Karitás, itt a Vöröskereszt. És bőven van, aki szűkölködik. Jön a karácsony – nézzenek szét odahaza. Az önkormányzat eddig tüzelővel tudott segíteni a leginkább rászoruló keveseken. Idén nincs fa. Aki teheti, pénzzel, vagy tüzelővel, segítsen. A miénkhez hasonló viszonylag kis közösség egyszerűen nem engedheti meg magának, hogy tagjai közül bárki a fagyhalál közelébe kerüljön. Mert, ahogy Tóth Mihály írta: ... „Mire képes a turai nép? Önzetlen adományokra és nagyon sok társadalmi munkára... Amit létrehozunk a községben – elsősorban – mi lehetünk rá büszkéek, a községben élő emberek javát szolgálja.”

Szubjektíven szemezgett és kommentált: Pálincás Ildikó

HALOTTAK NAPJA

Nehéz utazás az emlékekben. Mindenkinél külön történet. Ezen a napon láthatatlanul, de minden felnőtt szívében mécsesek égnek. **Belül kezd látni** egyedeiben az országot. Egy pillanatra újra éled az emberi benső közösen osztott élménye. Hiszen legmélyebb régióink: lelkünk és jellemünk szó szerinti történetébe ereszkedünk. Halottainkra, elhunyt családtagjainkra és embertársainkra emlékezünk. És különös, hogy ez a benső utazás szavaink előtti, szavaink alatti világba visz. A felnőtt embernek abba a csendjébe, mely – bár nappali világunk számára hangtalanul –, mégis párbeszédet, találkozássokat visszahangoz.

A halál életünk, embervoltunk elválasztó hatatlan része. Éretté kell válni a halálra. Egész életünkhöz az alkotás, a teremtés mellett az is hozzátartozik, hogy ne csak számoljunk az elmúlás gondolatával, ne csak azt a pillanatot lássuk, amelyet megélünk, hanem közben azt is tudatosítsuk: egyszer a lelkünket „elkérjük”, és minden azon múlik, mit tudunk a túlsó partra magunkkal vinni, ami maradandó és örök értékű.

Halottak napja – gyászos ünnep, figyelemzető, mellbevágó nap. Ilyenkor a – szép vagy kevésbé szép – ősies időben a temetők környékén meglódul a forgalom. Fenyő- és krizantémillat, gyertyakoszorúk a sírhely körül, és megborzongunk az elővillanó felismeréstől: mi sem ússzuk meg! *Most még mi igazítjuk meg elhunytaink ágyán a takarót, de néhány nap vagy év múlva mások teszik ezt nekünk.*

Ez a gyászos ünnep arra is rávezethet, hogy az **élet „túléli” a halált.** Az életet nem lehet koporsóba zárni, enyészetre váltani. Mi, keresztények a halálból, az elmúlásból, a meghalásból szándékosan és tudatosan csinálunk etikai kérdést. Ha életünk nem más, mint az Örökkévaló, Teremtő és Megváltó Isten életében való részesedés, akkor Isten a mi személyiségünket is örökkévalóvá teszi, és ezen még a halál sem foghat ki. Lehet, hogy a halál pillanatában úgy érezzük, hogy Isten egy kicsit elengedte a kezünket, de „odaát” újra megfogja. Szent Pál apostol szinte vakmerő bizalommal állítja: „számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség”. Ahogy a gyertya sem ég el, nem fogy és világít hiába, hiszen a körülötte élőknek fényt és meleget áraszt, életünknek is erről kellene tanúskodnia: szeretetből, szeretettel ég el másokért. Így nézve nem kell legyőzünk a halált – mert nem ellenség, amelytől menekülni kell –, hanem inkább szembenemenni vele. Úgy élni a gyertyasorsot, mint ha ez a nap lenne az utolsó.

Úgy érzünk meg, válunk éretté a halálra, hogy bátran „szeme közéz” nézhessünk, és testvérnek lássuk őt, aki elkísér egy darabon. De csak egy darabon, mert a „kapun túl” már nem jöhet, ott nincs hatalma. Ott az élők Istene vár mindannyiunkat. Amíg eljutunk Hozzá, addig is kérjük, hogy segítsen kegyelmével úgy élni ezt a földi életet, hogy miután elégett a gyertyánk, és nem világíthatunk másoknak, Ő világítsa örök világossággal ne csak a már elköltözött szereiteinknek, hanem majd nekünk is!

MAGYAR ÉS VATIKÁNI LOBOGÓ A TEMPLOMUNKBAN

Egy kicsit megkésve, de annál nagyobb hálával mondok köszönetet **Edvi Lajosnak és családjának.** **A történet a következő:** Pár évvel ezelőtt valaki felvetette azt az ötletet, hogy templomunkban helyezzünk el egy magyar és egy vatikáni lobogót. Akkor ezt a kérést figyelmen kívül hagytam. Azóta persze már sok templomban megfordultam, és azt tapasztaltam, hogy egyre több templomban láthatók ilyen zászlók. Amikor tehát Edvi Lajos az idén tavasszal ezzel a régi-új ötletével megkeresett, beleegyeztem azzal a feltétellel, hogy szerezzen anyagi támogatókat az ügyszóhoz. Ő nekilátott, és az anyagi javakból nemcsak a lobogókra, hanem még a szentély szőnyegeire is jutott. Így újult meg templomunk búcsújára, Nagybölgasszonyra a szentély. A két lobogó formájú zászlót pedig az ünnepi szentmise elején Hajdú Jenő kocséri apát-plébános atya áldotta meg. Ezért a megújulásért tehát nemcsak Edvi Lajosnak és családjának jár **köszönet és hála**, hanem azoknak a családoknak is, akik az ügyszó mellé álltak, és nemcsak anyagiakkal, de munkájukkal is támogatták ezt a szép kezdeményezést. Isten fizessen meg mindenkinél mindent!

Palya János plébános

Fájó szívvel búcsúzunk Kati nénitől.

Október 20-án mély fájdalommal vettünk búcsút Erdélyi Sándorné, Kati nénitől, kedves kollégánktól, a település számtalan gyermekének szeretett óvó nénijétől.

Kati néni 1972-től 2002-ig dolgozott az óvodában óvodapedagógusként, óvodavezető-helyettesként, majd 1992-től a II. számú Napközi otthonos Óvoda (jelenlegi Többsincs Óvoda és Bölcsőde) vezetőjeként.

Egész életét a munkája és a családja töltötte ki. Férje, gyermekei, veje, menyé, rajongásig szeretett három unokája, testvérei különleges helyet foglaltak el szívében. Mindig meleg szeretettel beszélt Róluk. Száz éves édesanyját az utolsó percig odaadón ápolta. Szerető, gondos családja mindennél fontosabb volt számára.

Hivatásadata, lelkes odaadása, szaktudása, korszerű szemléletmódja, gyermekszeretete, a gyermekek iránt érzett felelősségérzete példaértékű volt mindannyiunk előtt. Biztos értékrenddel munkálkodott azon, hogy a szülők az óvodában a gyermekeiket biztonságban tudhassák, s gyermekkoruk igazi, felhőtlen, boldog gyermekkor legyen. Nem volt a szavak embere, tettei, cselekedetei bizonyították választott hivatása iránti elkötelezettségét. Őszinte és tiszta emberként, emberséges vezetőként mindenki szerette és tisztelte. Igaz barát volt, lelki társ.

Fontosnak tartotta mind a munkatársak szakmai fejlődésének biztosítását, mind pedig a tárgyi környezet fejlesztését. Vezetőségének ideje alatt, aktívan munkálkodott a hetedik óvodai csoport beindításában. Tevékenyen vett részt az óvoda helyi nevelési programjának elkészítésében. Elkötelezetten élte a népi hagyományokat.

Nyugdíjas éveiben is tenni akart szeretett óvodájáért, egyik alapítója volt az óvodai alapítványnak. Kiemelkedő tevékenységének elismeréseként, nyugdíjazásának évében Tura Város Képviselő-testülete Turáért Emlékérem kitüntetésben részesítette.

Betegsége, amely elvette Tőlünk három és fél évig kísérte. Reménykedtünk, s Ő óriási akaraterővel küzdött, soha nem adta fel a reményt. Aztán a bizakodás, a remény eltűnt egy pillanat alatt.

Jött a hír... elment az édesanyánk. Elment, ahogyan élt: türelemmel, nyugalommal, csendesen, s mint az életben mindennel, a halállal szemben is végtelen alázattal.

Drága Kati néni! Köszönjük, hogy voltál Nekünk, s mindazt az értéket, melyet adtál. Nyugodj olyan békében, amilyen szeretettel emlékezünk Rád.

Munkatársad és barátod,

Szilágyi Józsefné Juli

KÖSZÖNET

A közeli rokonság egyik tagja hívta fel szerkesztőségünk figyelmét arra a példaértékű helyi összefogásra, melyre a tragikus hirtelenséggel, szívinfarktusból 51 évesen elhunyt Baranyi László halála szolgált szomorú alkalmként.

A betegségetől szenvedő törekeny özvegy, és gyermekei – a turai általános iskolában tanulmányokat folytató 6. osztályos lánya és a futballban is jeleskedő 4. osztályos fia már férje ill. édesapjuk életében is megtapasztalhatták, hogy mi a nélkülözés. Hisz a tragédia hátterében egy valamikor jól működő építőipari vállalkozás összeomlása állt, melyhez a vállalkozó részére ki nem fizetett munkák sora vezetett. S jöttek a napi megélhetés gondjai, a hitelcsapda, a fel nem dolgozott stressz... s egy termékeny élet egy pillanat alatt elillant. Ugye ismerős a szívbemarkoló történet... mely ha filmvászonon látjuk, csak ro-

mantikus könnyeket csal a szemünkbe, de voltak, akik felismerték, hogy ez köztünk élő hús-vér valóság, s siettek segíteni az egzisztenciálisan és lelkileg is összeomlott Baranyi családon. A rokonok név szerint is a hála és köszönet szavaival illeték Palya János plébánost, Lukács István temetkezési vállalkozót, Horák Mária TVSK ügyvezetőt, Tóth M. Imre futball-edzőt, Bertókné Kurucz Ildikó és Kálnáné Ádám Anita osztályfőnököket, az osztálytársak szüleinek, az Alsóerdősor utcai lakók, a rokonok, barátok névtelen sokaságát.

De mindannyian büszkék lehetünk ezért a turaiakra. S most a közelgő ünnepek újra felkiáltójelként magasodhatnak, hogy ismét szükség van az odafigyelésre, szeretetadományokra. Bárki megragoygathatja a benne rejlő értéket jótékonykodásával a rászorulóknak, köztük akár a fent említett család kapcsán is. *S.T.*

ISKOLABÁL FELHÍVÁS

A Turai Tanulókért Alapítvány az idén is megrendezi **hagyományos Játékonysági bálját november 26-án 18 órai kezdettel** a turai művelődési házban, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Fellépnek:

- Turai Komédiások - vásári komédia (vezető Dilligens Károlyné)
- Gyermekénekkar (vezető: Kis Anita)
- Mikro-fon Zeneiskola növendékei (zenetanár: Tóth-Sebes Péter)
- Podmaniczky Művészeti Iskola - nyitótánc (táncitanár: Raksányi Ildikó)

Belépődíj: 3.000 Ft/fő,
mely tartalmazza a vacsora árát is.
Pártolójegy: 500 Ft
Tombola: 200 Ft

SZERETETTEL FOGADJUK FELAJÁNLÁSAIKAT!
Belépőjegyek 2011. november 21-ig az iskolában, a Csilla Fotóban és a Városi Könyvtárban kaphatók. Pártolójegyek a Szülői Munkaközösség tagjainál vásárolhatók.

A rendezvény időtartama alatt a büfé nyitva tart.
A talpalávalót Sovi Band(i) biztosítja.

A Spar Maratonka résztvevői

A mezzei futóverseny díjazottjai

Az egyik különdíjas rajz

DIÁKÖNKORMÁNYZAT • SPARMARATON • VERSENYSOROZAT • HEVESSY-FOCIKUPA • KOMPOSZTBULI

Mivel az új tanév szeptember 1-jén elkerülhetetlenül megkezdődött, diákok és tanárok egyaránt igyekeztek a kellemes, őszi időt tartalmas iskolai és szabadidős programokkal egybefűzni; volt, aki kirándulni vitte az osztályát, és volt, aki kerékpártúrát szervezett a gyerekeknek szeptember első napjaiban.

Az őszi betakarításhoz hasonlóan iskolánk tanulói is igyekeztek „készleteket felhalmozni”, aminek eredményeképpen a **diákönkormányzat** szervezésében szeptember második felében 17440 kg papírt és 24300 darab használt elemet gyűjtöttünk és küldtünk további hasznosításra. Ettől a tanévtől kezdve a diákönkormányzat munkáját Fabu Zsuzsanna segíti.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a térségben működő oktatási intézményekkel a szakmai szempontok mellett a kultúra és a sport területén is kapcsolatot teremtsünk, ezért iskolánk az idei tanévben is bekapcsolódik a kistérségi **versenysorozat**ba. Bemelegítésképpen az első fordulóból, az ikladi mezzei futóversenyéről el is hoztuk az első helyet érő kupát. A sikerhez kitűnő egyéni teljesítmények is hozzájárultak: Tóth Nikolett és Szilágyi Zsannett aranyérmes, Szabó Petra és Újvári Lajos pedig ezüstérmesek.

És akik nem tudnak betelni a futással... Október legelején több mint 130-an vettek részt iskolánkból a budapesti Vá-

rosligetben megrendezett **Spar Maratonka** rendezvényen. A testmozgás élményén túl még egy nagyon értékes jutalmat nyertek iskolánknak a résztvevők: a legtöbb futót benevezett vidéki iskolának járó **100 000 Ft-os utalványt** immár harmadik alkalommal kaparintottuk meg. Az utalvány mellé „tortahab gyanánt” még 34 belépőt is kaptunk a Fővárosi Nagycirkusz előadására.

Október elején a **negyedikesek** a Mátrába szerveztek kirándulást. Kékestetőről indulva útba ejtették a parádi Cifra Istállót és a sástói kilátót is. Élményekkel és gombával, kéreggel, levelekkel gazdagodva tértek vissza erről a gyönyörű tájról.

Október 13-án **emlékeztünk meg iskolánk névadójáról**, Hevesy Györgyről, akinek nevét iskolánk immár 11 éve viseli. Ezen a napon fizikai kísérleteket és Hevesy életéről szóló előadást láthattak tanulóink. Az évforduló méltó megünneplésében iskolánk tanulói is részt vettek, csakúgy, mint az október 6-i és az október 23-i ünnepi megemlékezések lebonyolítá-

sában. Szintén 13-án tartottuk a hagyományosnak mondható **Hevesy-focikupát** az alábbi eredményekkel: a 7-8. évfolyamosok versenyében győzött a 8. a csapat, második lett a 7. b, harmadik pedig a 8. b osztály csapata. Az 5-6. évfolyam esetében 6.a, 5.a, 6.b lett a sorrend.

Az állatok világnapja kapcsán megrendezett **állatsimogató „házigazdaja”** a Park úti épület volt. Kutya, macska, kígyó, óriáscsiga, teknős, papagáj, galamb, höröcsög szaladt, lihegett, siklott, csúszott, repült és csaholt ezen a délutánon az iskolaudvaron. Erre az alkalomra a tanulók állatrajzokkal is pályázhattak, közülük Lajtos Laura, Király Eszter és Móró Regina munkáját különdíjjal értékelte a zsűri.

A szeptember és az október hagyományos módon állatokkal, terményekkel és betakarítással kapcsolatos programokkal telt. Október 10-én **„komposztbuli”** zajlott Vácszentlászlón, ahol a szelektív hulladékgyűjtésben részt vevő 4 település iskoláinak csapatai versenyeztek. A turai csapat szoros csatában a 2. helyet szerezte meg. Október 19-én a legfiatalabb felsősök **zöldség-gyümölcs fesztivál**on vettek részt a rajzteremben. Az első helyen holtversenyben a gyümölcsosztályok végeztek (Alma és Szilva csapat), mindössze

Névadójukra, Hevesy Györgyre emlékeztek az iskolában

Hevesy György nem Turán született, de édesanyja, Schossberger Eugénia révén sokat vendégeskedett a turai kastélyban. Különösen gyermek- és ifjúkorában járt gyakran a községben. id. Sára András, aki parádés kocsis volt a bárói kastélyban, emlegette egykor, hogy számtalanszor vitte hintón az alsóréti halastavakhoz és a tápiószülyi apai kastélyba az „angliai fiatalembert”. Ez a megjegyzése azt sejteti, hogy ez az időszak 1914 körül lehetett, amikor hazajött Rutherford manchesteri laboratóriumából. A falusiak emlékezetében „angol lordként” maradt meg személye.

Egy Turán keltezett képes levelezőlapon ebből az időből arról tudósítja egyik barátját, hogy fontos felfedezést tett, amiről közelgő bécsi útján majd személyesen is beszámol. A kastély egyik termében készült egy fénykép (valószínűleg az udvar felőli sarokszoba), ahol egy íróasztal mellett ül. (Ezek másolatai megtalálhatók iskolánk tablóján.) Mivel a tudós – utolsó idejéig elfoglalt volt – nem készített visszaemlékezéseket, utódai megnyilvánulásai alapján tudjuk: kedvelte a turai kastélyt, szívesen tartózkodott, dolgozott itt.

Az intézmény névválasztásának ötlete Békési István matematika-fizika szakos tanártól és Seszták Sándor iskolaigazgatótól származik. 2000. október 13-án vette fel a turai iskola a Nobel-díjas fizikus, nukleárbiológus Hevesy György nevét. Az iskolánévadó ünnepségen részt vevő lány, Ingrid Hevesy-Radman felavatta és megkoszorúzta az iskola előkertjében felállított szoborportrét, melyet azóta minden évben tisztes ünnepséggel vesz körül az intézmény apraja-nagyja. Archiv képünkön a szobor leleplezésének egy pillanatát ábrázolja a tudós lányával és Marx György akadémikkussal.

A tudós szakmai életútjáról és élettörténetének turai kapcsolódásairól részletesen olvashatnak a hevesytura.hu honlapon, a bemutatkozó/névadónk menüpont alatt.

Takács Pál

Zöldség-gyümölcs fesztivál a Hevesyben

Október 23-i megemlékezés

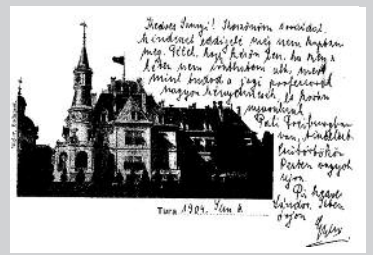
• ÁLLATSIMOGATÓ • TURAI TEKERGŐK

2 ponttal megelőzve az egyetlen zöldségosztályt (Káposzta csapat). A **Boldogon megrendezett Állatok Világnapja-délutánon** pedig a Zebra csapat képviselte iskolánkat. Jónéhány „hevesys” tanuló kerekedett el a kartali Csuhefesztiválra is, ahol többek között agyagozhattak, csuhézhattak, állatokat etethettek, sőt, mustot is kóstolhattak a gyerekek.

Alig kezdődött el a tanév, de a **Turai Tekergők Társasága** már 3 túrán és több mint 65 km barangoláson van túl. Az **iskolai dolgozók** még ennél is nagyobb távot tettek meg – igaz, autóbusszal. Október 15-én **Kecskemétet és környékét járták be** a felnőttek, eljutottak többek között Jakabszállásra is, ahol másfél óra alatt bejárták Magyarország teljes területét, azaz Magyarokert (szerencsére csak egy 1:1000 arányú domborzati térképen).

Mint látható, mozgalmas heteket zárunk, a napi munka mellett feltöltődésre, hasznos elfoglaltságokra is jutott időnk. Végül, de nem utolsósorban gratulálunk iskolánk minden egyes versenyzőjének, és köszönjük a felkészítő- és kísérő tanárok, valamint a szülők áldozatos munkáját és segítségét!

Tóth Mihály
igazgatóhelyettes

Hevesy a turai kastélyban munkáiban közben

Szoboravatás 2000

Fotó: Napraforgó Fotókor, Archiv

KÖRNYEZETTUDATOS ISKOLA PROJEKT

Óvjuk környezetünket!

GYŰJTSÜNK ELEKTRONIKAI HULLADÉKOT

november 22-én és 23-án 8.00-17.30-ig
a Hevesy úti iskolaépület udvarán!

Köszönjük

SELECTOR

ELEKTRONIKAI TERMÉK ÚJRAHASZNOSÍTÓ KFT.

„Söprős Mari néni”

Söprős Mari néni: mindenki csak így ismeri a felső kastélykanyarban, a Park úti iskolával szemben élő Szilágyi Mihálynét. Igaz, hogy csak a férje után maradt rajta a név, de azt mondja, nem bánja, hisz senki sem tudná, ki az a Kuti Mária. Az első között volt, aki zöldség-baromfikereskedést nyitott a faluban, és az első volt, aki a házában nyitott üzletet. Zöldséges üzlet, családi sorsok és tragédiák, az élet furcsa történései mind-mind szoros összefüggésben állnak. Azt, hogy miképpen, az a régi történetekből mindjárt kiderül.

Mari néni életéből regényt lehetne írni, ahogy szokták mondani. Amikor belépek az udvarba, kis kutya csahol mellettem, aki vigyáz a gazdájára. Ülj már le!- szól rá. Azt mondja, jó patkányozó.

Eppen egy délutáni szokásos beszélgetésbe csöppenek bele. Mari nénihez jönnek a környékbeli asszonyok szinte mindennap egy kis tereferére. Jókat kacagnak az udvaron, de szétrebbenek gyorsan, amikor megtudják, miért jöttem. Ketten maradtunk Marinénével a ház árnyékában a hűvösön, s bár szabadkozódik, hogy nem sok mindenre emlékszik, mégis gyorsan visszarepülünk az 1920-as évek elejére.

Az idősek, az anyósoméék itt laktak, ahol most én. Én ide jöttem férjhez. Több család is élt ezen a portán, de magam maradtam, mutat a régi házra vendéglátóm.

Mari néni azért hosszú út vezetett ideig!

Az már igaz! Az én édesapám Kuti Péter volt, anyám Sára Veronika, vagy ahogyan akkor mondták, Sára Verona. Én 1925-ben november 3-án születtem, tehát most leszek majd 86 éves. Mi ketten voltunk gyerekek a családban. A testvérem, Kuti István a közelmúltban halt meg.

A szülei mivel foglalkoztak?

Mint akkor a többsége, földdel foglalkoztak. Én is már gyerekként dolgoztam a földeken. Még tíz éves sem voltam, amikor az iskolából hazaérve a két lovat befogták nekem és mentem marharépáért a földekre. Én hajtottam egyedül a kocsit a fényszarusi földek felé. Apám beteges ember volt, ezért nekünk, gyerekeknek is sokat kellett dolgozni. Jó apám akkor lett beteg, amikor gyerekkorában nem vitték el a szülei egy vásárra. Ingben és egy gatyában egy februári nap elszaladt utánuk Kókára a vásárra. Ott az úton csontjái átfagyott. A dobhártyája is kilyukadt, egész életében nagyot hallott. Akkor még orvos sem volt, csak alig. Gyógyszer úgyszintén nem volt. Ráadásul a tanácsnál kuláknak minősítettek bennünket, pedig nem is volt annyi földünk. Nem volt egy leányálom az életünk akkor.

Hol volt a szülői házuk?

Mi az ABC felé laktunk, a körforgalomtól visszafelé az Alvég irányába. Amiben most - ahogy itt Turán mondják - Puta Mariék élnek. Nyáron dolgoztunk, télen pedig jártunk a fonóba, ami tőlünk nem messze volt. Bálba a Puhosékhöz jártunk minden vasárnap. Vidák Berci és cigányzenekara húzta a talpalávalót. Nagyon tudtam táncolni, fantasztikus bálók voltak.

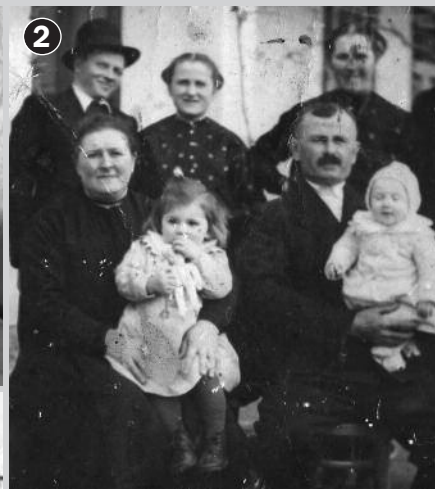
Gondolom az udvarlók is megjelentek a láthatáron!

Jóízűt kacag Mari néni, majd mondja is tovább...

Hát voltak, akik szerettek volna engemet. Nem voltam egy elvetni való lány. Rengeteg udvarlóm volt, de a legkitartóbb Szilágyi Mihály volt. Őt is a bálban ismertem meg. Eleinte nem akartam hozzá férjhez menni, de a szüleim is győzködtek, hogy jó gyerek. Az is volt, szó se róla. Egyszer a fonóba voltam és a rokkánál dolgoztam télen, december elején. Egyszer csak jött az udvarlóm és a kötényemet teleöntötte mindenféle nyalánsággal. Mentem haza és mondom anyámék-nak, nézzék már itt járt a Mikulás, aztán kiborítottam a kötényemet az asztalra. Itt van sok minden, egyenek. Nevettek ők is egy nagyot ezen.

Aztán mégis a Szilágyi Mihályt választotta a sok legény közül!

Az udvarlók italosak voltak, ezért nem kellett. A későbbi uram látta, hogy mikor akarok eljönni a bálból, és gyorsan mindig felkért

táncolni, jól tudta ropni. Aztán ebből házasság lett. 1947. május 2-án esküdtünk meg. A családi háznál volt a lagzi. Nagy mulatság volt.

Maradtak a szülői házában?

Nem. Idekerültem a férjemmel az ő családi házukba. Megértettük egymást. Anyósoméék laktak itt, meg a sógorom, Szilágyi József a feleségével, Tusor Marival. Majd ők elköltöztek innen és mi maradtunk az öregekkel.

Tudta, hogy mi az apósáék beceneve?

Persze, tudtam ez a Söprős család. Apósom kemény ember volt, a munka volt a mindenük, dolgozni kellett rendesen, nem lehetett lazsálni. Ők eljártak vásárokbá lovaskocsival. Négy ló volt itt. De volt itt tényleg meg mindenféle baromfi. Mi pedig dolgoztunk a földeken meg az itthoni kertben.

Hogyan jöttek ki egymással? Hiszen említette, hogy először három család élt itt a portán!

Semmi gond nem volt ebből. Egyébként érdekesen alakult a családi sorsa. Szilágyi József volt az apósom, akinek Tóth Rozália volt az első felesége, csak ő fiatalon meghalt. A mostoha anyja nevelte a férjememet, aki Sára Anna volt. Neki volt egy lánya, a Mari. Na, most őt elvette a férjem testvére, a Szilágyi József. Tehát apósom második felesége úgy mond anyósa is volt meg anyja is a saját lányának. Aztán ők építettek és elmentek innen. Mi a fiatalok együtt maradtunk apósomékkal.

Kérdezte tőlük, hogy honnan ered a Söprős név?

Mindig beszélgettek esténként az idősebbek akkor. Én csak hallomásból tudom, hogy az apósom apja hordta még a Mátrából a söpröt. Állítólag még gyalog is elment érte. Ő Szilágyi Urbán József volt, ha jól tudom. Később ezt az Urbán nevet elhagyták. Ha jól emlékszem, ő volt az első „Söprős”. Ciroksöpröt hordtak Mátraballáról, ahol csináltak. Mindenfelől jöttek söprőért ide hozzájuk. Aztán apósom is folytatta ezt a hagyományt, majd ránk maradt.

Az öregekkel együtt dolgoztak, gazdálkodtak?

Eleinte igen. Majd meggondolták magukat az öregek, hogy építettek. Közösén építették a házat és mi fiatalok maradtunk itt, ők pedig elmentek innen, be a templom felé, a mostani orvosi ügyelettel szembe. Sokat faragtam a téglát ott én is.

Miben változott meg az életük, hogy egyedül maradtak?

Ugyanúgy megmaradt a rengeteg munka, de azért jobb volt ez így. Jártunk piacra, Újpestre lovaskocsival. Korán hajnalban indultunk, volt úgy, hogy többen turaiak. Gödöllő után a „patkónál” leszálltunk a kocsiról, hogy könnyebben húzza fel a ló a megpakolt kocsit. Mentünk egy rövid szakaszt, akkor egy nagy kővel kézben előreszaladtunk és a

- 1) Szilágyi Mihályné Mari néni
- 2) Szilágyi Család, elől ül
Mari néni anyósa, apósa
- 3) Szilágyi Mihály Cirok
- 4) Söpröscsalád, Marinéni férjével
gyerekeivel az 1960-as években
- 5) A Söprösféle ház
- 6) Mai néni édesanyja a dédunokával

kerék alá tettük, hogy ne guruljon vissza a kocsi. Sokszor féltém, mert teljesen sötét volt, nem voltak kivilágított aszfalt utak, mint most.

Miket vittek a pesti piacra?

Zöldséget, hagymát, káposztát, krumplit, dinnyét, paradicsomot, mindent, ami itthon megtermett. A piacon sorakoztak egymás mellett a lovaskocsik teli áruval. Majd nemsokára üresen, mert eladtunk mindent. Hazafelé már a „patkónál”, Gödöllő előtt az emelkedőnél várták a turaiakat, ott volt egy kovács, aki rögtön javította a patkót, közben már készen volt a pacal, megebédeltünk, a férfiak ittak egy pofa sört és irány haza. De a gyöngyösi piacra is jártunk. Rengeteg káposztát hordtunk oda. A mai fiatalok el sem tudnák képzelni, hogy lovas kocsival menjenek Pestre. Akkor nem kapkodtak az emberek, mindennek megadták a módját.

Megmaradt a „Söprös” szakma is a háznál?

Persze. Amikor apósom meghalt, én folytattam a söprös szakmát. Igaz, én csak menyecskének jöttem a családba, de én lettem a Söprös Mari. Majd megszületett a fiam, Misi, és a lányom, Pannika. *Itt elcsuklik a hangja, könnybe lábad a szeme, majd nagyot sóhajtva mondja.* – A lányom beteg lett és 1971-ben, 17 évesen meghalt. Soha nem hevertem ki, hogy elvesztem őt. *Könnyecseppek gurulnak le az arcán, majd rövid szünet után folytattuk a beszélgetést.* – A lányom elvesztése után kórházba kerültem. Ameddig lábadoztam, itthon kitalálták, hogy kiváltják nekem az ipart és zöldséges üzletet nyitnak a ház udvarán. A személyimet a fiam Misa kicsempészte tőlem és kiváltotta az ipart.

Miért gondolták azt, hogy ipart váltanak önnek?

Azért tették ezt, hogy én majd elfoglalom magamat és nem gondolok majd semmire sem. Hazajöttem, de annyira el voltam keseredve, hogy amikor erre jött az utcán egy lagzis menet, én a kert hátuljába siettem, hogy még véletlenül se halljak semmit se.

Mi lett a zöldséges üzlettel?

Turán nem volt még senkinek zöldséges üzlete a háznál. A lányom halála után nem bírtam árulni sem, nem bírtam a tömeget. Anyám akkor ide is költözött hozzánk, amikor meghalt a lányom. Az uram idehozta az anyámat, ő árult itt. Ő szerette ezt, igazi piacos asszony volt. Az édesanyám imádott ezzel foglalkozni. Ez igazi söprös porta volt, de nem bánta, szeretett itt lenni. Nagyon jó asszony volt. Majd lassan én is egy-egy kicsit bekapcsolódtam újra a munkákba és kicsit megbékéltem a sorsommal.

Kik jöttek ide vásárolni és mi volt a kelendő akkor?

Mindenféle zöldséget árultam. Rengetegen jártak ide. A faluból meg vidékről is. Például a jászfényzarusiak hozták a dinnyét ide hozzánk. Finom volt, mélyzöld és vékonyhajú. Az addig is tartott még ide-

hozták. Pillanatok alatt szétkapkodták. De nem győzték hordani én mindet eladtam. Már reggel jöttek a vevők, hogy délutánra tegyek el dinnyéből, amikor jönnek a munkából, elviszik. Rengeteg vetőkrumplit is eladtam, ezt Szécsényből hozták, kb.100 mázsa volt egy idényben, tele volt szinte vele az udvar. Igazi „zöldséges” élet volt itt. Aki ezt szereti, az tudja, hogy miről beszéltek.

A söprő-kereskedés is megmaradt?

Persze, árultam én is söprőt, de emellett fagereblyét, sütőlapátot, favillát is lehetett itt venni. Amíg nem volt autó, addig a vonaton szállították ide az árut. Onnan meg lovaskocsival hoztuk haza. Olyan is volt, hogy elhozták házhoz a söprőt. De hoztunk már Kazinbarcikáról is söprőt, meg Nagykőrösről is. Jöttek a kereskedők a turai vásárba, este nálunk megszálltak és hajnalba mentek ki tőlünk a vásárba. Régebben még télen fenyőfát is árultam. De ezek mellett volt tehén, bika és mindenféle állat a portán, ezeket is el kellett látni.

A cégtáblán a baromfikereskedés is ki volt írva. Azzal nem foglalkozott?

Volt belőle egy kevés, azt is árultam, de igazából zöldségkereskedő voltam. Jaj, de sokat kellett dolgozni, hogy haladjunk. Közben a fiam is lassan a saját lábára állt.

Felnőtt lett és elköltözött innen, de nem messzire...

Három házzal odébb van innen a saroktól. Misi csak hat évre rá nősült meg a lányom halála után. Itt volt a lagzija a háznál. Sokat dolgoztunk, hogy nekik is meg legyen mindenük. Rengeteg káposztát gyalultunk be. 300 mázsa káposztát dolgoztunk fel, ami mind saját termés volt. Ez mind segítség volt a ház építésénél.

Aztán jött egy újabb sorscsapás az életükben!

A férjem 1987-ben elment a templomba, és sajnos nem jött többé haza. Elütötte egy részeges turai ember az autójával. Aki ittas volt, nem értem, hogy mert autóba ülni. A kocsival belökte őt az út melletti árokba, ahol rögtön meghalt az uram. Nekem csak később, reggel merték megmondani, hogy nem él.

Hogy nézett ki a zöldséges üzlet és meddig működött?

Itt volt rögtön a bejárat mellett. Pár négyzetméteres, kis ablakkal, ahol kiszolgáltuk a vevőket. Most is ugyanott van romos állapotban. Az életünk egy darabja. A nyolcvanas évek közepéig üzemelt ez a kiskereskedés. Én is megöregedtem, nem volt se türelem, se erő rá. A fóliában nem bírtam dolgozni, ráadásul egyre több helyen lehetett zöldséget kapni. A fiatalok a munkahelyükön dolgoztak. Nem sok idejük maradt nekik sem, hogy ezzel foglalkozzanak.

Az unokákat sem lehetett rávenni, hogy maradjanak és valamit kezdjenek itt a házzal meg a zöldséggel?

Két unokám van, Zsolt és Szabolcs és egy dédunokám van. Egyik sem él Turán. A fiatalok nem maradnának meg ilyen régi parasztházban. Egészen más világ van, mint amilyen mi felnőtünk. Ritkán van arra idejük, hogy ide szaladgáljanak. Bár volt olyan, amikor a Szabolcs unokámmal még elmentem pár éve is malacokat venni. Mindenben benne voltam, még a világ végére is elmentem, ha úgy kívánta az élet.

Mivel telnek mostanság a napjai?

A környékbeli asszonyok mindig jönnek ide hozzám beszélgetni, télen-nyáron. Szeretnek itt lenni. Mivel nem jól látok, csak így tudom meg, hogy mi történt Turán. Beszélgetünk a régi dolgokról, jókat nevetgélünk. Menni nem nagyon tudok, látni sem nagyon látok. Ezek a beszélgetések jelentik nekem a világot.

Mi lesz a „Söprös” névvel, meg a söprő-kereskedéssel?

Nem is tudom! Lehet, hogy lassan elkopik ez a név. Nekem csak az uram után maradt rajtam ez a név. A fiamat már a barátai Ciroknak hívják. Sokszor kiabálnak ide be, hogy hol van a Cirok? Nagy ritkán még hoznak ide a Mátrából söprőt, egy-egy kis köteggel. Az unokákat már nem hívják Söprösnek. Egy-két generáció múlva már nem lesz, aki ezt a hagyományos ragadványnevet használja. Vannak még igazi „Söprösök” Turán, de csak kevesen használják ezt a régi nevet. Én nem vagyok eredeti „Söprös”, de bárki kérdezi Turán, büszkén vállalom és mondom is, én vagyok a „Söprös Mari néni”.

Tóth István
dédnagyapja
(1932). (ülő sor
balról második)

Benke József
nagyapja (1942).
(alul középen)

Mozdonyvezetés közben

A Railjet és irányítója

VASUTAS DINASZTIA NEMZETKÖZI MOZDONYVEZETŐVEL

LEGFIATALABB KÉPVISELŐJE – TÓTH-ZS. GÁBOR

A XX. században Turán a vasutasok meghatározó szerepet töltöttek be a társadalmi életben. A vasútnál alkalmazott személyzet, fénykorát az 1920-as évek közepétől, a II. Világháború kezdetéig élte. A becsülettel megfizetett vasutas társadalom alkotta az ország „második hadseregét”, amely gondosan megválogatta alkalmazottait. Vasutas csak feddhetetlen előéletű, erkölcsileg és egészségügyi-
leg kifogástalan állapotú ember lehetett.

A turai vasutasok, a rangos fizetés mellé egyéb tárgyi megbecsülést is magukénak mondhattak. A takaros vasutas portákat már ránézésre is meg lehetett ismerni, többek között a járandóságként kapott máglyába rakott öles tűzifa halmokról. Az alkalmazottak többségének kétvétenként jó minőségű, elegáns téli és nyári egyenruha járt. Helyi sajátosságként a kitűnő állapotú használt ruhákat a parasztemberek szívesen megvásárolták, átalakították, s Turán szinte „népviseleti” rangra emelték (lilabárony parolis blúz). 1927-ben jött létre a Turai MÁV alkalmazottak Köre, melynek céljait egykoron így fogalmazták meg: „A helyben lakó vasutasok egyesítése avégből, hogy a hazafias, testületi és kartársi érzést ápolják, általános és szakbeli tudásukat fejlesszék és a nagyközönség intelligens polgáiraival való érintkezés által társadalmi állásuknak érvényt szerezzenek.”

Ilyen környezetben, a vasutas szülők legfőbb vágya általában az volt, hogy fiúk vagy vejük a vasútnál dolgozhasson. Ezen felül, a fiúnak kívánatos volt a ranglétrán egy fokkal magasabbra jutni, mint édesapja. Bár mára a vasút jócskán veszített rangjából és romantikus kisugárzásából, azért akadnak még követendő, jó példák.

Engedjék meg, hogy ezennel tisztelettel bemutassam önöknek Tóth-Zsiga Gábor 33 éves nemzetközi mozdonyvezetőt! Gábor jelenleg Maglódon él menyasszonyával, de ha nem mozdonyt vezet, akkor gyakran megfordul közvetlen szülőföldjén Turán, és a Galga parton lévő szülői házában. Igazi vasutas dinasztia büszke sarja. Apai és anyai ágon egyaránt, azaz mindkét dédnagyapája és nagyapája is a vasútnál dolgozott.

A családi hagyományoktól függetlenül is, ifjú koromban mi más álmodtam volna, mint hogy mozdonyvezető legyek. Hiszen akkoriban minden gyermek erről álmodozott! Ettől a vágyamtól az a tragikus esemény sem tántorított el, ami akkor történt, amikor nyolc éves voltam. Elvesztettük édesapámat, Tóth-Zsiga Zoltánt, aki szintén mozdonyvezető volt. Jövő februárban lesz huszonöt éve annak a balesetnek, melynek során az általa vezetett szerelvény Eger és Füzesabony között tartályautóval ütközött. ...

Bizonyára nagyon sokat kellett tanulnia és tennie ahhoz, amíg erre a megsüvegezendő szakmai szintre eljutott, hiszen információim szerint összesen 5 személy rendelkezik Magyarországon ilyen képesítéssel.

Az alapvető tanulmányok elvégzése után a Ferencvárosi Pályaudvaron vasútgépezsként kezdtem. Három év további képzés után kerültem a Keleti Pályaudvarra, s akkor csillant meg előttem a nagy lehetőség, amikor a nemzetközi vonatok továbbításával kezdtem foglalkozni. Jelenleg a Rail Cargo Hungária a munkáltatóm, 2009 évben vezettem először az osztrák érdekeltségű ÖBB cég Railjet Eurocity szerelvényét. Osztrák mozdonyvezetői vizsgával is rendelkezem.

Saját akaratból, mások támogatása nélkül idáig eljutni, szinte lehetetlen.

Természetesen teljes támogatást kaptam családomtól. Édesanyám szeretetét és önzetlen segítségét ezúton is szeretném külön megköszönni! Testvéremmel Zoltánnal, kapcsolatunk a kezdetektől a mai napig példa értékű, mi egyben igaz „barátok” is vagyunk, akik minden helyzetben számíthatnak egymásra.

Véleményem szerint, Neked bizonyos szempontból nehezebb dolgod lehet, mint a pilótáknak. A nyelvtudás mindkettőhöz szükséges, de a levegőben mindenütt egyforma, a repülőterek pedig nagyon hasonlítanak egymásra.

Középfokon művelem a német nyelvet, s valóban: Az egyes országokban található közlekedési kultúra, technikai fejlettség, szokások, vasúti pályák, forgalmi- jelző- és biztonsági berendezések mások-mások lehetnek. Az ember látóköre viszont állandóan szélesedik, ha világot lát, s ez megadatott nekem!

További sok sikert kívánva köszönöm a beszélgetést.

Pető János

Következő számunkban időutazást teszünk a vasúttal és megismerkedünk a jelenleg 83 éves Gólya József vasutas történetével és beszámolunk a szentendrei Skanzenban és a budapesti Vasúttörténeti Parkban tett vasutas kirándulásunkról.

A VASÚT és SÁRA SÁNDOR

Sára Sándor 1957-es diplomafilmje is a vasúthoz kapcsolódott. Gaál István rendezőként, Sára pedig operatőrként jegyzi a Pályamunkások c. rövidfilmet. A szakma így írt róla: "benne van minden, ami később is a sajátja marad: ritmus, hang, szerkezet, a struktúra fontossága mindenekelőtt. A gyermekkorából talált témát, a síneken krampácsoló pályamunkásokat bemutató etűd a kép- és hangvágás csúcsa, melyben az egyre fokozódó képek, beállítások és hangok önmagába visszatérő, lezárt egységet alkotnak." Ezúton is Isten éltesse a november 28-án 78. életévét töltő Sára Sándort, Tura Diszpolgárát!

Megy a gőzös

Gondolom, kedves Olvasóm, ezt a címet mosolyogva fogadod majd, hiszen hogyan lehet ma már a vasutasokról úgy írni, hogy a régi jó 424-es mozdonyokra gondolunk. Pedig mindazok, akik október 28-án eljöttek a Turai Vasutas Nyugdíjas Szakszervezeti Csoport éves beszámolójára, még emlékeznek azokra az időkre, amikor vasutasnak lenni nagyszerű dolog volt, megbecsült foglalkozás. Ma már csodálatos vonatok járnak a régi vonalakon, de elfelejteni az egykori vasutas értékeket sohasem lehet.

Az éves beszámolóra sokan eljöttek ez évben is, sőt kedves vendégei is voltak a találkozóknak: Sára Sándor, az Országos Nyugdíjas Szakszervezetek képviselője, Vanó András galgahévízi polgármester. Sajnos a többi település (Bag, Hévízgyörk, Tura) önkormányzatát senki nem képviselte. Az éves taggyűlést Tóth István elnökhelyettes nyitotta meg; köszöntötte a vendégeket és a megjelent 92 főt képviselő tagtársakat, majd Szabó Lajos elnöknek adta át a szót.

Az elnök mindenekelőtt felhívta a figyelmet az arképes igazolványok cseréjével kapcsolatos legfontosabb feladatokra. A tagok nagy része már kitöltötte az adatlapokat és beszerezte a szükséges okmányokat, de aki még nem küldte el azokat, február 9-től heti két alkalommal megteheti. A továbbiakban a vasutas társadalom megélhetési gondjairól szolt az éves beszámoló, mely szerint a tagok segítséget várnak a szakszervezetektől, a vasutas szakszervezet pedig jobb együttműködésre számít a többi szakszervezettel. Galyó Jánosné gazdasági vezető számolt be ezután a pénzgazdálkodásról, melyet Győri Mihályné a pénzügyi ellenőrzési bizottság vezetője rendben talált.

A taggyűlés vendége volt Seres Tünde művelődési ház igazgató kíséretében Máté György, a Néprajzi Múzeum néprajzkutatója is, aki nemrég megjelent Talpfák c. könyvét mutatta be, amely a vasutak történetével és a vasutasok életével foglalkozik több turai vonatkozású utalással.

Takács Pál

Gyermektábor az Idősek Otthonában

Az Önkéntesség Éve jegyében a nyár közepén keresztény segítők bevonásával napközis tábort szerveztünk az Őszirozsza Idősek Otthonában az itt dolgozók 6-12 éves gyermekei számára. A tábor egy hétig tartott. Színes programokkal és tartalmas, színvonalas foglalkozásokkal készültünk. A gyermekek friss tornával kezdték a napot, Fekete-Liszka Zsuzsanna tanárnő irányításával. Ezt követően közös áhítatot tartottunk, minden nap más felekezetből tartották a bibliai elmélkedést. Kovács Janka babaház építéssel foglalkoztatta a résztvevőket. Erdélyi Ágnes tanítónő vezetésével irodalmi műsort tanultak a gyermekek a záró alkalomra. Minden napra jutott valami érdekesség: sport, játék, gyöngyfűzés, amit Bangóné Boros Ilona tanítónő irányított, de volt bögrefestés és arcfestés is. Az idősek és a gyermekek között jó kapcsolat alakult ki. A foglalkozásokon közösen vehettek részt, valamint keresztény közösségként együtt hallgathatták Isten ígését. Megtapasztalhattam Tura város polgárainak segítségét is, hisz foglalkozások vezetésével, mások pedig adományaikkal járultak hozzá a tábor lebonyolításához.

Naponta tűzórait és uzsonnát biztosított Domoszlai Kálmán és Zágony István. A Demény Etteremben kulturált körülmények között finom ebéd várta a táborozókat. Lukács István segítségével több színes programhoz jutottak a gyerekek: megismerkedhettek a hatvani tűzoltók tevékenységével; a polgárőrök munkájával; az elsősegélynyújtás módjaival, amit Korsós Attila mentőtiszt mutatott be a táborozók lelkes részvételével. Az Életszava Alapítvány bábcsoportja vidám előadását láthattuk. Liszka Józsefné vízfesték technikával foglalkoztatta a gyermekeket.

Vendégségben (állatsimogatótáson) voltunk Szilágyi József farmján, ahol felesége szeretettel fogadott minket. Hazadi Lászlóné és Hazadi Zsuzsanna a virágkötészet fortélyaihoz vezette be a gyermekeket; az aszódi Kovács Ferenc éremkészetet mutatott be, felesége Erzsike pedig az egészséges táplálkozást népszerűsítette. Blaubacher Zsófia só-liszt gurmázott a gyermekekkel, a szintén Aszódról érkező Kovács Zsolt és gyermekei pedig szép élményt jelentő kisebb kamarazenei hangversenyt adtak. A lelki szolgálatot köszönjük: Simon Attila evangélikus lelkésznek, Lakos Mária Lujzának, Kovács Ferenc, Kovács Lászlóné Debóra néninek, Bartos Gergely református lelkésznek.

A gyermekek nevében hálásan köszönjük.

Sipos Nikoletta
mb.intézményvezető

Sóbarlang Kartalon

Az allergia szezon kellős közepén, 2011. július 30-án a Ruzskai család egészségközpontjuk megnyitójára várta a vendégeket. Az egészséges életmód elkötelezett híveként Ruzskainé Bódai Julianna álmodta meg e nagyszerű létesítményt, melyet családja segítségével, LEADER pályázaton keresztül elnyert vidékfejlesztési támogatás felhasználásával valósított meg.

A rendezvényre ellátogató vendégsereg a családtól megszokott baráti vendégszeretethez részesült. Ruzskai János megnyitó beszédében köszönte meg a megvalósításban résztvevők munkáját, majd Dr. Szim Katalin, a Dr. Vincent Sóbarlang rendszer kidolgozója adott tájékoztatást a sóbarlangozás kedvező hatásairól. Ruzskainé Magneter mágnesterápiát ismertető szavai után az egybegyűltek pezsgővel kívántak sok gyógyulni vágyó érdeklődőt és elégedett törzsvendéget. A bejárat előtt elhelyezett kőso tőmb sikeres széttörése után a vendégek személyesen is beleköszölhettek a sóbarlang csodálatos világába. A Kuckó Sóbarlang és Egészségcentrumnak már a neve is családiás, meghitt hangulatot sugároz, feltöltődésre és kikapcsolódásra csábít. Az igényesen kialakított sóbarlangba lépve a falakon váltakozó színekkel megvilágított sókristályok természetes barlanghoz hasonló látvánnyal fogadják a látogatót. Az aljzatot vastagon borító donyeci sóban a gyerekek kipróbálhatják a só-homokozást, más néven „somokozást” is. Az egyik sarokban kialakított sómelegedő a tengerpartra varázsol bennünket. A párás, sós levegő kiválóan tisztítja légutjainkat, jótékony az idült gerinc és ízületi megbetegedésekre, az idült nőgyógyászati gyulladásokra. A sókristály rezgése nyugtatja az idegrendszert. A kellemes zene és a fények fokozzák a relaxációs hatást, a teljes kikapcsolódást biztosítják. A sóterápia segít leküzdeni a napjainkban népbetegségként jelentkező légúti és bőrgyógyászati allergiás panaszokat, valamint az asztma kezelésének egyik alapeleme lehet. Az egészségcentrum szolgáltatásai közül meg kell említeni még a Magneter mágnesterápiát, a különböző masszázsokat és a chi gépet is, a bejáratnál kialakított kis boltban pedig a gyógyhatású termékekből és sótermékekből vásárolva magunkkal vihetünk egy kicsit a sóbarlang hangulatából. A Kuckó Sóbarlangot Kartalon a Bartók Béla út 14. szám alatt találják, a nyitvatartásról és a bejelentkezés módjáról a www.kuckosobarlang.hu honlapon tájékozódhatnak.

Arthur Schopenhauer szavai a sóbarlangozás mottójaként szólnak: „Az egészség nem minden, de egészség nélkül minden semmi.”

Tóth János

Tardi kakasfőzőverseny turai győzelemmel

Tard. Egy kis matyó falu Mezőkövesd mellett 1300 lakossal. Idén, október 8-án már a nyolcadik kakasfesztivált rendezték meg. Gál János polgármester elmondása szerint 8 éve családias körben, néhány bográcsot felállítva indult útjára ez a hagyomány. A rendezvény évről évre nőtt, idén már több mint 50 csapat nevezett a kaspörkölt főzőversenyre. A programot házi sütemény-sütőverseny és kakaszépségszerzés is színesítette.

A turai tagokkal alakult Szarátov II Klub már régóta szeretett volna elindulni ezen a versenyen, hiszen a gasztronómiai kihívásokat szeretjük, s felbuzdultunk korábbi – a Mangalicafesztiválon aratott – győzelmünkön. Végre 2011-ben a kakas körül is rendezhettük gondolatainkat. Többszöri egyeztetés után sikerült megállapodni, hogy mit és hogyan főzzünk. Ez szinte mindig a legnehezebb. Végül a következő étellel indultunk: Kadarkás kakas gazdagon, kétféle galuskával. Ez egy afféle tisztességesen elkészített pörköltet jelent, kakastaréjjal és -herével, kacsazúzával és -májjal gazdagítva, s jóféle kadarkával bolondítva. A kétféle galuskából az egyik kaporos-túrós, a másik májas volt, kis tejföllel és zsályával. Ezenkívül a kakas mellét kifiléztek, a filébe kacsamájcsíkot tekerünk, majd ezek a kis csomagok összekötözve, megpirítva kerültek a pörköltbe, végül tányérra felszeletelve kínáltuk.

A zsűrit a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség mesterszakácsai alkották, többek közt a budapesti amerikai nagykövetség és a bécsi magyar nagykövetség főszakácsai, valamint a helyi szervezésért is felelős Csetneki László, a MNGSZ Észak-Bükk-i Régiójának elnöke és a már említett polgármester is. Ők már az előkészületek során és a főzés közben is körbejárták a csapatokat, hogy ellenőrizzék, hogyan készülnek az ételek, milyen a tisztaság az asztalokon és a sátrakban, mennyire érdekes a sátor külalakja. Egyfajta receptként, el kellett mesélni, hogyan készül majd az ételünk. Ezek pontszáma is beleszámított az értékelésbe.

A zsűri hosszas értékelése után (ne felejtjük el, 51 csapat főztjét kellett végigkóstolniuk) került sor az eredményhirdetésre. Végül, számunkra is kissé váratlanul, kiemelt első díjat kaptunk. Az eredményhirdetés után volt lehetőségünk megkérdezni, hogy mi lenne fejlődésünk. A zsűri elnöke szerint nagyon jól sikerült az étel, gusztusos volt a tálalás, és elismerést váltott ki az is, hogy minden kakasra jellemző dolog kínálta magát a tányéron, ezekből külön is kiemelve a göngyölt mellet. Egyedül a pörkölt szaftjának sűrűségén kell még javítanunk a szakma nagyjainak tanácsa szerint. A csapat „hivatalos” szakácsai voltak: Tóth László (Lulu) és Győri László (Lacka), de ez az eredmény nem jött volna létre a segítők nélkül: Gregori Ákos, Gregori-Molnár Judit és Tóth-Miklós Tamás.

(Szarátov II Klub)

Szerk. megj: Gratulálunk a győzteseknek!

HALLOWEEN TURÁN IS

Ha csak két napra is de újra volt élet a turai kastély öreg falai között, hisz megelevenedtek a szellemek, boszorkányok, mi-vel eljött a halloween. Ez a mi kultúránkban nem honos, ősi kelta hagyományokból kialakult ünnep, mára az egész világon elterjedt. Az angolszász országokból indult, összemósódott benne a római Pomona-nap, a kelta samhain ünnep és a keresztény halottak nap-

ja. Az ünnepet október 31-én tartják. Egy kis érdekesség: Írorszában ez az éjszaka All Hallow's Eve, „mindenszentek éjszakája” nevet kapta. November első napja volt az ünnepnap, All Saints' Day (All Hallow's Day, „szentek napja”).

A kastélyban október 29-én 17 órai kezdettel indult a két napos program. A felkészült idegenvezető boszorkányok nemcsak eligazították a nagy számú érdeklődőt, hanem a tök-, smink-, és jelmezversenyre a jelentkezőket. A faragott tökversenyt a Többsincs Óvoda és Bölcsőde, a sminkversenyt egy kisfiú nyerte, aki nem turai volt, ezért sajnós az ajándékot nem tudta átvenni, a boszorkányversenyt pedig egy játékos vándor bohóc, aki mindenféle szellemes dologgal kápráztatta el a közönséget. Különdíjat kapott a „halott család”, akiknek nagyon rémisztő, de borzongatóan jól kitalált és felfestett volt a jelmezük. A nyerteseknek gratulálunk. Természetesen mindenki nyertes volt, hiszen aki nem kapott „Turai Kastély” ajándécsomagot, az sem szomorkodott, mivel ők egy-egy képeslapot vihettek haza a rengeteg élményen felül.

Köszönjük a bájos boszorkányoknak: Pecze Katának, Pecze Krisztinának és Nagy Dórának, valamint Heine Évának (talán Sági Évaként jobban ismerik), aki szellemes konferálásával és vidámságával sok boldog, fülig érő mosolyt csalt a hallgató-ság arcára.

Este hétkor érkezett meg SP alias Éder Krisztián énekes, aki a nap fénypontja volt. Fergetes buli kezdődött! Műsora végén autogramot osztogatott és az életrajzi könyvét is szívesen dedikálta, amit egyúttal a kastélyban meg is lehetett vásárolni. Természetesen egy-két közös képre is rábólintott, aminek a tinisztár rajongói nagyon örültek.

Október 30-án a boszorkányos idegenvezetés kiegészült Angeline Jolie rendhagyó önéletrajzi könyvének és a könyv kép-anyagának bemutatásával, ami mind a két napon látható volt az érdeklődők és a kastélyba látogatók számára. Este hatkor kezdődött Vámosi-Nagy Zsuzsa fuvola- és Szilágyi Kinga Katinka gyertyafényes hárfakoncertje. Mindkét nap illatos sült gesztenye és sült tök várta az érdeklődőket; a picit fázóknak meleg teát, a picit jobban fázóknak pedig forralt bort kínáltak.

Köszönjük Tordai (Tóth) Panka néni kiváló szervező munkáját!

Nemcsak a kastélyban rendeztek immár hagyományosan Halloweenet, hanem a Turai Komédiások is. Igaz csak szűkebb körben, de a sok boszorkány jól szórakozott. Jelmezversenyt hirdettek maguk között és különböző vidám játékokat. De kezdjük az elején... Október 29-én, szombaton 18 órakor tálcákkal és üvegekkel gyülekeztek a tagok a nyugdíjas klubház előtt, természetesen jelmezben. Bent a zsűri, Diligens Károlyné Jutka néni, Diligens Károly és Takács Pál már elfoglalta a helyét. Szépen lassan söprővel repkedtek be a boszorkányok és gyülekeztek a szellemek, a fej nélküli lovasok, vámpírok, a táncos lányok, méhecskék... még ilyenkor szokatlan angyalok is szálltak errefelé. Sőt még Piroska és a farkas is ellátogatott ide. A játékokat Diligens Regina és Kuti Viktor készítették amiken nagyon jól szórakoztak a színjátszósok. Volt tökfara-gó verseny és persze elmaradhatatlan színjátszós feladat is. A végén a csapatoknak varázsigt kellett írniuk. A hangulat szellemesen boszorkányos és boszorkányosan szellemes volt. 21 óra körül kezdetét vette a mulatság: táncol és szórakozással próbálták elűzni a gonosz szellemeket és boszorkányokat. Köszönjük a szervezést és a feledhetlen élményeket!

Csányi Petra
(Napraforgó Fotókör)

AUTÓBUSZOS KIRÁNDULÁS A BENCZE-BUSSZAI ADVENTI HÉTVEGE BÉCSBEN

Időpont: 2011. december 3.

Indulás: Turáról 5.30-kor, a buszmegállóban.

Részvételi díj: 7.500 Ft

Részletes történelmi és művészettörténeti kalauzolás. Mesés hangulatú vásár a sült gesztenye illatával

Fakultatív programok: Szent István-dóm, Kapucinosok temploma a Habsburg uralkodók síremlékeivel (5 Euro), Hofburg császári palota megtekintése (11 Euro)

Tájékoztató és jelentkezés:

Kálna Tibor: 20/200-24-11,

Vidi Erika: 30/421-90-83,

Bencze Tibor: 30/285-50-47.

TÖBBSINCS OVI KARÁCSONYI VÁSÁRA

Helyszín: Többsincs Óvoda és Bölcsőde Tura

Időpont: december 5-9. (hétfőtől-péntekig)

Nyitvatartás: 8.00-10.00 és 14.00-17.00

Óvó nénik és dajka nénik által készített karácsonyi hangulatú kézműves termékek nagy választékban, kedvező áron. A bevételt az Összefogás Óvodásainkért Közhasznú Alapítvány javára ajánlják fel.

KARÁCSONYI családi KÉZMŰVESKEDÉS

Helyszín: Bartók Béla Művelődési Ház Tura

Időpont: december 17. (szombat) 15.00-18.00

Mézeskalácssütés és díszítés Dolányi Anna Nusi néniel, karácsonyfadísz-készítés Tóth Viktória képzőművésszel. Felnőtt 500 Ft, gyerek 300 Ft.

MILLENÁRIS
Budapest 11., Fény u. 20-22.
2011/12.03.

FOGADÓ: 20.00 | IRÁNYJÁRÁS: 19.00 | JELENYÉS: 2011. FT/2200 FT

CIMBALBAND
ABLAKIMBA
LEMEZBEMUTATÓ KONCERT

ELŐZMENEK: FARKASNY MŰVEK
VENŐFEK: MÁR PETER, FARKASNY MŰVEK, SZILVOSZI MÁTE, FARKASNY MŰVEK, FARKASNY MŰVEK

www.millenaris.hu

18

PARAVARIÉTÉ
Tasnádi István drámája alapján

INGYENES SZÍNHÁZI HÉTVEGE A TURAI BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

amatőr szintársulatok cserekapcsolata

DECEMBER 10., szombat 17.00

Az Erdőkertesi FÉK társulat bemutatja Tasnádi István drámája alapján a **PARAVARIÉTÉ c.** színdarabot. Belépés 18 éven felülieknek.

DECEMBER 11., vasárnap 17.00

A Turai Komédiások bemutatják G.B. Shaw nyomán **A SZENT JOHANNA c.** egyfelvonásos kamaradarabot.

A TURAI KOMÉDIÁSOK FIATAL GENERÁCIÓJA BEMUTATJA:

G. B. SHAW NYOMÁN
SZT. JOHANNA
EGYFELVONÁSOS KAMARADARAB

IDŐPONTJA:
2011. DECEMBER 11. 17⁰⁰

HELYSZÍNE:
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, TURA

JÁTSZÓI:
CÁNYI PÉTER, DILIGENS REGINA, HANGOBIT TAMÁS, KUTI VIKTOR, JÁRKÓZI ADRIENN, SIMA DÁVID, SZABÓ KATI ÉS DILIGENS MELINDA

SEGÍTŐI:
LUKÁCSI GÁBOR, KUTI BALÁZS, PÁSZTI VILMOS

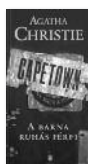
RENDEZŐJE:
DILIGENS MELINDA

MINDEMI KÉPVELEKÉREKÉRT SZEREFELT VÁRUNK!

BELÉPÉS INGYENES!

KÖNYVSAROK – A VÁROSI KÖNYVTÁR KÖNYVAJÁNLÓJA

AGATHA CHRISTIE
– A barna ruhás férfi

A méltán népszerű krimiíró munkáiból szerkesztett sorozatban most újabb darabra leltünk. Az eredetileg 1924-ben publikált mű főszereplője egy anyagi gondokkal küzdő, ám ettől cseppet sem zavarban lévő fiatal angol hölgy, bizonyos Anne Beddingfield. Vidékről kerül Londonba, ahol szinte azonnal kalandok sorozatába csöppen. A mű Christi korai művei közé tartozik, melyben a romantika, a krimi és a kaland nagyon élvezetesen keverednek. A könyvet nemcsak az író nő már elkötelezett rajongóinak kínáljuk, hanem azoknak is, akik szeretik a könnyed és izgalmas kikapcsolódást nyújtó irodalmat.

MEIR SHALEV
– Négy lakoma

A romantikus regények, és szívszorító történetek kedvelői Meir Shalev nevével ismerkedhetnek meg böngészés közben. Az izraeli szerző olyan világba vezet az olvasót, melyben egy fiút – Zajdét – négy apa is nevel. Négy lakomából tevődik össze egy asszony élete, melyet mind végig kísérelhetünk. Zajde, a főhős emlékezik az anyjára, s annak szerelmeire. Remek olvasmány élményt jelenthet ez a könyv mindazoknak, akik szeretnek elmerengeni az élet kérdésein és keserű emlékeken.

TÓTH JÓZSEF
– Davaj, davaj!

Sokak számára nem ismeretlen ez a szó: „gyerünk, gyerünk!” Szakirodalmi részlegünkben választottuk ki ezt a művet, több okból is. Egyrészt azért, mert a helytörténeti gyűjteménybe került be, pontosabban Zsombok múltjáról szól. A Davaj, davaj! olyan helytörténeti mű, amely feloldja azt, hogy miként kellett a lakosságnak túlélnie a háború után, miként várták haza a férjeket, apákat, hogyan kellett ellátni, élelmezni és kiszolgálni a megszállókat. A könyvben Tura is többször szerepel, valamint más Pest megyei települések is. Azoknak ajánljuk, akik fogékonyak a történelemre és hazánk szűkebb történetére is.

BÁLINT ÁGNES
– Foltskönyökű

Bálint Ágnes meséi klasszikusok, azok a gyerekek is ismerik Tádét és Mazsolát, Cicamicát, akik a televízióban nem látták őket. Az író nő életművéből idén, egy eredetileg a hatvanas évekből származó mesét adtak ki újra. Foltskönyökű, a fahusár története ez, akit egy nagy szél lefúj a helyéről, nevezetesen az esztergályos műhely cégér táblájáról. Szegény huszár egyhamar a padlásokon végzi, ahol céltáblája lesz a szemtelen macskák tréfáinak. Egyetlen barátja Hamuka lesz, akinek segítségével varázserőre tesz szert, és el is szalad vele kicsit a ló... Élmény lesz együtt olvasni a szülőkkel, akik elosztalgiázhatnak saját gyermekkoruk emlékei fölött is.

Turawell-Tura VSK hírei

Felnőtt – NB III.

A csapat októberi mérlege 2 győzelem és 2 vereség. Mindkét győzelem nem túl szép és jó játékkal született, viszont mindkét vereségnél jó játékkal rukkolt elő a csapat, de a helyzetek sajnos kimaradtak, s ahogy ez lenni szokott, ez megbosszulta magát. Ilyen a labdarúgás. 10. forduló után 6 győzelemmel 2 döntetlenel és 2 vereséggel 20 pontot szerezve, a tabella 4. helyét foglaljuk el. Összességében elmondhatjuk, hogy körülményeink és nehézségeink ellenére a vártnál jobban szerepelünk és igyekszünk kiszolgálni a mérkőzésre kilátogató szurkolókat. Hogy mik a nehézségek? A TURAWELL Kft és a Tura VSK között létrejött szponzori szerződés (reméljük, hogy csak egyelőre) csak papíron létezik. Az említett szerződésben foglaltakat ezidáig a Tura VSK teljesítette, a TURAWELL KFT. részéről a mai napig teljesítés nem történt.

Gyöngyösi AK – Turawell-Tura VSK 2-1 (1-1)

Nagy G. - Tóth A. - Sukaj Zs. - Mogyoróssy B. - Szabó Á. - Tóth T. - Pap T. (69' Kaszás) - Bognár Gy. - Less K. -Blaubacher G. (23 'Havasi Zs.) - Nagy K. (77' Kurilla A.). Gól: Nagy K.

Nem mindig a jobb csapat nyer. A két kiállítás (Tóth A. és Mogyoróssy B.) és a kényszerű csere (Blaubacher G.) után is kezünkbe tartottuk a játék irányítását, megvoltak a helyzeteink, amelyek rendre kimaradtak.

Turawell-Tura VSK – Diósgyőri VTK tartalék 0-2 (0-0)

Hegedűs - Filipó - Bognár - Sukaj - Szabó Á. - Blaubacher (83' Tóth A.) - Tóth T. (67'Sipos) - Mogyoróssy - Havasi (72'Kaszás) - Nagy K. - Less K.

Nyílt sisakos mérkőzésen mindkét csapat nagy energiát fordított a támadásra, mindkét oldalon voltak is helyzetek. Less K. már a 2. percben megszerezhetette volna a vezetést. Mivel minden helyzetünket kihagytuk, az ellenfél pedig kettőt értékesíteni tudott, így elszenvedtük 2. vereségünket.

Vasas-HÍD II. – Turawell-Tura VSK 0-1 (0-0)

Nagy G. - Filipó Z. - Tóth A. - Sukaj Zs. - Szabó Á. - Blaubacher G. - Tóth T. (70' Bognár Gy.) - Mogyoróssy B. - Pap T. - Kaszás G. (63' Nagy K.) - Less K. (85' Sipos M.). Gól: Less K.

Az egygólos mérkőzések a legnehezebbek és a legértékesebbek. Könnyen alkalmazkodott a csapat a korai kezdéshez és a vizes műfüves pályához. A Vasas többet birtokolta a labdát, de szervezett védekezésünknek köszönhetően támadásaik rendben elakadtak. Mindkét kapu előtt voltak lehetőségek, amelyekből most mi tudtunk egyet kihasználni.

Turawell-Tura VSK – Rákosmente 1-0 (0-0)

Nagy G. - Filipó Z. - Sukaj Zs. - Lilik P. - Szabó Á. - Tóth T. (50' Blaubacher G.) - Pap T. - Bognár Gy. (88' Kurilla A.) - Less K. - Havasi Zs. (73' Kaszás G.) - Nagy K. Gól: Kaszás G.

Gyerekfoci

Az U7, U9 és U11 csapataink az MSZ által előírt Borszik tornákon szerepel, mivel ezen korosztályoknak a megye nem írt ki bajnokságot. A Sülysápi Gyerekfoci kezdeményezésére, a nevező klubok rendezésében, tornarendszerben van játéklehetőség.

Rendkívül nehéz mérkőzést sikerült megnyerni. Többen gyenge teljesítményt nyújtottak, de Nagy G. kiváló teljesítménye mellett a szerencse is mellénk állt.

Utánpótlás

U17 Pest megyei bajnokság

Turawell-Tura VSK – Bagi TC 96.	1-1
Erdőkertesi SE – Turawell-Tura VSK	2-13
Kerepesi SBE – Turawell-Tura VSK	3-2
Turawell-Tura VSK - Veresegyház VSK	1-8
Isaszegi SE - Turawell-Tura VSK	3-6
Turawell-Tura VSK - Hévízgyörki SC	0-4
Turawell-Tura VSK - Erdőkertesi SE	14-2
Bagi TC 96 - Turawell-Tura VSK	2-3

A 11-11 gólt szerző Tóth Zs. János és Pecze Péter vezeti a bajnokság góllövő listáját.

MLSZ II.o. Közép-Kelet csoport

	U19	U17
Turawell-Tura VSK – Jánoshidai SE	0-15	0-4
Dunakeszi VSE - Turawell-Tura VSK	21-0	0-8
Gyöngyös AK – Turawell-Tura VSK	20-0	10-2
Turawell-Tura VSK – Gyöngyöshalász SE	2-4	10-0
Turawell-Tura VSK - Maglódi TC	0-11	1-6
Dunaharaszti MTK - Turawell-Tura VSK	19-0	1-1
Turawell-Tura VSK - Rákosmenti KSK	1-9	0-3
FC Hatvan-Turawell - Tura VSK	13-2	12-2
Turawell-Tura VSK-Üllő SE	1-13	1-1

AZ U19 eredményeinek magyarázata, hogy a Pest megyei U17 bajnokságban szereplő játékosaink kénytelenek helytállni az MLSZ II.o. U19 bajnokságban is, mivel a szerződés meghíúsulása miatt kényszerhelyzetbe kerültünk, valamint az U19 korosztályú (18-20 éves) fiatalok felelőtlenül, fel nem mérve a következményeket, egyszerűen elfelejtettek szezon közben edzésre és mérkőzésre járni. A 14-17 éves fiataljaink hétfévente két mérkőzést bevállalva állnak helyt, az MLSZ II.o. bajnokságban, tőlük 3-4 évvel idősebbek ellen.

Pest megyei bajnokság Kiemelt U13

Mende KSK - Turawell-Tura VSK	0-3
Turawell-Tura VSK - Dunakeszi Kinizsi FC	0-1
Gödöllői SK - Turawell-Tura VSK	3-2
Isaszegi SE - Turawell-Tura VSK	5-1
Turawell-Tura VSK - Aszód FC	2-2
Sülysáp Gyerekfoci -Turawell-Tura VSK	3-1
Turawell-Tura VSK - Péceli SSE	0-3
Sülysáp KSK - Turawell-Tura VSK	1-6

Horák Mária

Az U7 legjobbjai:
Morvai Máté

U-7 (2005-2006) Bocsik torna eredmények

Tura - Gödöllő	3-2
Tura - Dány	2-1
Aszód - Tura	2-2
Bag - Tura	1-6

Játékosok: Ancsa Botond, Barsi Mihály, Bagó Norman, Balázs Tamás, Győri Dominik, Kis Kornél, Mészáros Kristóf, Morvai Máté, Sima Levente. Legjobb játékos : Morvai Máté (11 gól)

U-7 (2005-2006) Folyamat torna

Monor-Tura	8-2
Nagykátá-Tura	3-11
Tura-Pilis	3-7

Horák Mária

Bocsik Program – U9

Október 16-án került megrendezésre az őszi 2. forduló, amely pont olyan nagyszerűen sikerült mint az első. 4 mérkőzés – 4 győzelem, 22 rúgott, 4 kapott gól. Gólya Ádám most is elhozta a góllövő cipőjét, hiszen egymaga 14-et szerzett. A csapatot 8 fő alkotta, amelyből 6-an gólt is szereztek. Sima Dominik 4-et, Sallai Gergely, Szabó Norbert, Sára Péter, Szilágyi Szabolcs 1-1-et. Gólt nem ért el, de nagyon jó teljesítményt nyújtott Baranyi Richárd és Novodomszky Tibor is. A csapat legjobbja címet ezúttal Sima Dominik érdemelte ki.

Bocsik Program – U11

A második fordulóban is 2 csapatot szerepeltettünk. A 2001-es csapatunk 3 győzelemmel és 1 vereséggel, 8-1-es gólaránnyal csoportgyőztes lett. (Ellenfeleink: Dány, Gödöllő, Aszód, Bag) Ezen a napon a következő 9 fő alkotta a csapatot: Sára Dávid, Csányi Gábor (1 gól), Kakucska Kevin (3 gól), Kiszely Tibor, Mészáros Áron, Kozsa Martin, Rajzinger Ákos (1 gól), Sima Dominik, Varjú Balázs. A legjobb teljesítmény Csányi Gabi nevéhez fűződik.

Tóth M. Tamás és Csányi Gábor, az U11 aktuális legjobbjai

A 2002-es csapatunk szintén 3 győzelemmel és 1 vereséggel, 17-3-as gólaránnyal az 5-ös csoport második helyén végzett. (Ellenfeleink: Kerepes, Gödöllő, Isaszeg, Hévízgyörk) Gólya Ádám még erre a korosztályra is tartalékolta a gólokból. Itt még tízet ért el. Ezzel napi teljesítménye 24 (!!!) rúgott gól. Itt is 9 fő kapott játéklehetőséget: Lukács Adrián (1 gól), Szilágyi Szabolcs, Tóth M. Tamás (3 gól), Oszoli Dominik, Dolányi Csaba (2 gól), Gólya Ádám (10 gól), Gólya Balázs (1 gól), Sallai Gergely, Szabó Norbert. A csapat legjobbja oklevelet Tóth M. Tamás kapta.

FOLYAMAT Torna – U11

Október 9-én Tápiószentmártonba mentünk a torna 1. fordulójára. 3 mérkőzést játszottunk, amelyből csak 1-et sikerült megnyernünk, a Tápiószecső ellen 2-1-re (Góllövők: Gólya Ádám és Kakucska Kevin). A Gyömrőtől és a Tápiószentmártontól egyaránt 3-0-ra kaptunk ki. Így a megszerezhető 9 pontból 3-at sikerült begyűjteni.

Október 29-én mi rendeztük meg Turán a 2. fordulót. Eredetileg Nagykátá, Üllő és Tápiószentmárton csapataival játszottunk volna, de a szentmártoniak nem tudtak eljönni, így mi két csapattal vettünk részt. A második, vegyes korosztályú csapatunk is játszott a másik három csapattal, de eredményei nem számítanak bele a 6 fordulos bajnokságba.

Már nagyon vártunk egy ilyen lehetőségre, hogy végre hazai környezetben is játszhasunk tétmérkőzéseket. Remek időben és jó hangulatban, viszonylag sok néző előtt folytak a mérkőzések. A bajnokságban szereplő „A” csapatunk Üllő ellen 4-0-ra, „B” csapatunk ellen 9-3-ra győzött, de közte sajnos kikaptunk 1-0-ra a Nagykátától. A „B” csapatunk eredményei: Üllő ellen 3-1-es győzelem, Nagykátá ellen 0-0-s döntetlen. A torna folyamán a két csapatunkban összesen 21 fiú kapott játéklehetőséget és 14-en érezhették át a gólszerzés örömét. Ezért a napot mindenképpen eredményesnek és hasznosnak ítélem.

Látogatóban a Magyar Labdarúgó Válogatottnál

A Sallai családnak köszönhetően, akik jó kapcsolatot ápolnak Eisemann Lászlóval (ő a magyar válogatott és az FTC masszőre), október 5-én meghívást kaptunk a telki edzőközpontba, a magyar labdarúgó válogatott egyik edzésére. A délután 2-kor induló 54 fős autóbusz teljesen megtelt. A válogatott a finnek ellen EB selejtezőre készült, akkor még úgy volt, hogy a nagy téttel bíró mérkőzésre. Egy edzést tudtunk megtekinteni a centerpálya lelátójáról. (Érdekesség, hogy itt találkoztunk Dobrádi Ákos énekesrel is.) Megcsodálhattuk a létesítményt, figyelemmel kísérhettük az edzés lefolyását, fényképezhettük a játékosokat edzés közben. Az edzés végeztével személyesen Egervári Sándor szövetségi kapitány köszöntött bennünket és adta át részünkre összekészített ajándékokat (autós mini mezek, kulcstartók, játékosok fényképei). Ezt követően már az autogram vadászat következett. Szinte mindenkitől tudtunk autogramot gyűjteni. Közel egy órát töltöttünk el azzal, hogy a különböző tárgyakra (mez, labda, zászló, könyv, füzet stb) kapjunk szignót a futballistáktól. Dzsudzsák Balázs volt a legnépszerűbb. Ezek után a klubszobában várták a gyerekeket üdítővel és gyümölcskosárral. Közben mi is átadtuk ajándékainkat. (A szakmai stáb minden tagjának névre szóló bort vittünk, a csapat pedig Gólyáné Erika néni tortájának örülhetett.) Három órát töltöttünk el Telkiben, de örök életre szóló emlényeket szereztünk. Köszönjük, Szilvi és Zoli. Tóth M. Imre

Dzsudzsák Balázs autogramot is szívesen adott és egy csoportképre is odaállt

Foci nosztalgia a múlt század végéről – 3. rész

HOZZÁSZÓLÁSOK A VOLT EGYSZER EGY KISPÁLYÁS FOCIBAJNOKSÁG CÍMŰ INTERJÚHOZ

Kezdetektől a vezetőség tagja voltam, majd a Fűzfa kocsmá pályájának elkészülte után szponzorként tevékenykedtem tovább a Fűzfa csapatánál. Szentanúja voltam, hogy mekkora tömegeket mozgatót meg, úgy mint játékosokat és szurkolói csoportokat is. Hétköznapienként is mindig játszottak a pályán Örök emlék és állandóan visszatérő téma baráti társaságunk minden tagjának azok a régi szép idők.

Tóth Sándor

A Turai Hírlap 2011 július-augusztusi számában megjelent egy riport az alábbi címmel: „VOLT egyszer egy kispályás focibajnokság”. A jelenben NINCS, hogy a jövőben LESZ-e még olyan szervezet és nivós tömegsport /futball/ Turán, - én nem tudom? Különböző jelzőkkel lehetne méltatni azokat a csodálatos éveket, talán úgy, mint a kispályás labdarúgás „aranykora, hősora”. A kastélykerti kispálya, ahol a legtöbb mérkőzés zajlott, az maga a szentély volt. Az a másfél évtized szombat és vasárnapjai, amikor az aktuális meccseket lejátszottuk, majd szurkoltunk más csapatban játszó barátainknak, életünk meghatározó részévé vált. Olyannyira, hogy ilyenkor „megállt az élet” körülöttünk. Én is otthagytam csapat-papot, mindenféle munkát, hogy a csapatom rendelkezésére álljak. Nem volt kötelező, de mindenki komolyan vette. Ehhez kellett szív, akarat, s a futball szeretete.

Fontosnak tartom Várkonyi József, Köles Péter testnevelő tanárok nevét megemlíteni, mert ők igen sokat tettek azért, hogy a mi korosztályunkkal megszeretessék a labdajátékokat /kézilabda, foci/. Azáltal, hogy a tömegsport ezen oldalát választottuk edzettebbé, egészségesebbé, összetartóbbákká váltunk, sok új ismerőst, barátot adott számomra ez az időszak. Maczkó Misinek hálásak lehetünk, hogy megszervezte, elindította e sporteseményt, de igazi nagy „tett”, hogy kb. 15 éven keresztül fenntartotta mindenkiben a lelkesedést. Köszönjük, Misi, de ez a köszönet mindenkinek kijár, akivel együtt rúgtuk a bőrt.

Emlékezzünk azokra is, akik elhunytak, akik sajnos már nincsenek közöttünk, Ők az égi futballpályákon vívják a csatákat. SZÉP volt Fiúk, jó volt Veletek!

Darnyik Venci

A Havanna és később a Kontrák csapat vezetője

A Mi Bajnokságunk! – Kispályás bajnokság, ahogy én emlékszem. Mivel én a fiatalabb generációhoz tartozom, a kezdetekről nem írhatok, csak arról, ahogyan számunkra kezdődött. A nyolcvanas évek elején a „grundfocis” barátainkkal kijártunk a foci pályára, ahol sokunk hozzátartozója focizott vagy csak szurkolni járt a „derbikre”. Tizenéves fejjel nekünk ők voltak a „Gladiátorok”. Mindegy milyen névvel illetjük őket, de szeretünk volna középük állni, s hallani, ahogyan a lelkes szurkolók biztatják vagy tapssal jutalmazták egy-egy szép akciójukat. De be kellett érniük a szünetek alatti focizással. Egy alkalommal Maczkó Misi megkérdezett: miért nem csinálunk egy ifi csapatot, mert lehetne szervezni a mi súlycsoportunkban is egy bajnokságot. Így lettünk a „Barátság ifije”. Bár csak négy csapat versengett, de a mi küzdelmünk volt és nagyon komoly. Edzéseket tartottunk és néha még a nagyok közé is beállhattunk focizni. Pár év múlva benevezünk a bajnokságba 14 fővel YOUNG BOYS néven. Rögtön befogadtak minket és olyan hangulatú meccseket játszottunk, hogy az ellenfél szurkolói is biztattak minket, mert mi voltunk a gyengébbek. Később aztán mi is megerősödünk és még a szurkolótáborunk is kialakult.

Mennyire vettük komolyan? A katonaságtól hazaszöktünk, ha meccsünk volt, spóroltunk a szerelésre, karbantartottuk a többi csapattal a salakpályát. Sajnos a kastély tulajdonosváltással el kellett hagyni a pályát, mivel az a terület odatartozott. Azóta csak a gaz nő benne.

Sajnos. De a szép emlékek és barátságok megmaradtak. Köszönet érte az alapítóknak és azoknak az embereknek, akik részt vettek benne és segítettek minket. Név szerint senkit sem szeretnék sem megemlíteni, sem pedig kihagyni, de higgyék el nekem, nagyon sokan voltak.

Petrovics Tamás

Volt egyszer egy kispályás focibajnokság Turán Magamról: Mácsai Sándor vagyok, 76 éves. 1948. évtől kezdve – 1970 év végéig voltam igazolt labdarúgó, 1958-1970 év között a turai csapat játékos voltam. Az előző időszakban mindkét hatvani csapatban fociztam. Az aktív labdarúgást 36 évesen hagytam abba. Sokáig nem érdekelt a foci (építkeztem, esti tagozatú iskola), de ha hallottam a labda pattogásának zaját, már figyeltem és jobban dobogott a szívem.

Hogy kerültem a kispályás foci büvökörébe? – A Fűzfa pályára a játékező nem érkezett meg, szóltak a fiúk, hogy nem vezetném-e le a soron következő mérkőzéseket. Levezettem. Azonban nem mindenkinek tetszett a felfogásom. Ugyanis a játék során a különböző eseményeket sokan másképpen ítélik meg. A kemény szemtől-szembe menő játékot engedtem, de az alattomos játékot nem, ugyanúgy az anyázást szigorúan büntettem. Ez nem tetszett sokaknak. Gondoltam, én nem magyarázkodom, leadom a sípot. Meggyőződésem volt, hogy sokkal könnyebb jól focizni, mint mindenki szája íze szerint levezetni a mérkőzést!

Hogyan kerültem játékosként a Fűzfa II. csapatába? – Ez az esemény a kispályás bajnokság utolsó éveire érvényes. Több csapatból is megkerestek, hívtak, menjek a csapatukhoz. Ha csak mérkőzésenként 15 percet játszom, az is elég. Hiszen a nézők emlékeznek egy-egy régi mérkőzésen nyújtott játékomra. Aki ismert, tudja nem szerettem seholy a kispadot koptatni, ezért választottam a Fűzfa II csapatát. Itt szinte a mérkőzés kezdetétől a végéig pályán lehettem. Ekkor már 54 éves voltam és így a bajnokság legidősebb aktív játékosának vallhattam magam. A Fűzfa II egy „rongyos” csapatnak számított, akiket mindig jól meg lehetett szórni. Egy csapatra való felső mezünk volt, s félidőben az üdítő, majd egy kis sör!

Szeretném a számomra két legszebb mérkőzést feleleveníteni. Először: a Barátság – Fűzfa II mérkőzés volt, a kastély-parki kézilabda pályán. A végeredmény 2:2. Kevesen hitték el, hogy a Barátság csapatát meg lehet szorítani. Sok néző volt, zúgott a HAJRÁ FŰZFA! A siker után jöttek a jelentkezők, hogy szeretnének csapattagok lenni, mert nálunk még passzolva játsszák a játékot és nem veszekszenek. Ha valaki elrontott valamit, a másik megpróbálta kijavítani.

Második: Valamilyen kupanap volt, sok csapat nevezett, épp ezért a továbbjutás kieséses rendszerben történt, nem egy magas lebonyolítás volt. A csapat sorsa a jó eredmények miatt jól alakult. A döntőbe kerülésért a Fűzfa I-el hozott össze a sors. Mindenki elkönnyelte a Fűzfa I. – Barátság döntőt. Mi nem! Nem kis meglepetésre 2:1-re legyőztük a nagy testvért. A döntőben a Barátságtól vereséget szenvedtünk minimális arányban. Így született meg a „kis-rongyos” csapat legnagyobb sikere!

Szándékosan nem foglalkozom azzal a kérdéssel, hogy mit ad a sport a sportolónak, nézőnek, mindenkinek. A hatásokat megírták, megírják mások. Van nosztalgia, ami nem az élet megrontója ha sporttal, barátsággal, egymás iránti tisztelettel, megbecsüléssel párosul.

Egy kis adalék: Nem sokkal a kispályás foci befejezése után a környéken úthálózat bővítése, átalakítása történt. A BKV-tól a nagy beton-elemeket a MÁV-tól rostált ágyazási követ szállították. Hol tárolták, hová rakták le? A salakos kispályán, s mellette. Kijött két vezető egyén és a kupac tetején gratuláltak egymásnak a jól megtervezett munkához. Csak az nem jutott eszükbe, hogy az anyagot a vásártér más területén is lehetne tárolni. Megszűnt egy kispálya, ahol naponta több csapatra való gyerek játszott. Volt akinek pénze, adománya feküdt benne, s a szülők társadalmi munkája sem volt mellékes.

Mácsai Sándor

26. Spar Budapest Nemzetközi Maraton

A maraton név Pheidippidész görög katona legendájához kapcsolódik. Amikor i.e. 490-ben az athéni seregek a marathóni csatában győzelmet arattak a túlerőben lévő perzsa sereg ellen. Pheidippidész futotta le Marathón és Spárta közötti 42,2 km-es távot, hogy a győzelem hírért megvigye. A legenda szerint az üzenet átadása után holtan rogyott össze.

Mint Kyokushin karate edző már többször terveztem, hogy lefutottam ezt a klasszikus maratoni távot, de mindig féltém tőle, hiszen ez egy hosszú és speciális felkészülést kíván. Sokak szerint a táv teljesítése emberfeletti teljesítményt jelent, ezért a sportág a kitartás egyik szimbólumává vált. Úgy gondolom, hogy minden sportoló ennek teljesítésével felmérheti állóképességét, kitartását és bátorságát. 42 km így kimondva nem sok személyautóval - kb. 40 perc -, de gyalog, futva, maga a pokol, a véget nem érő kín.

Először a lábujjakon lévő vízholtyagok durrannak szét, a helyükön csak az eleven hús marad, ami minden lépésre csípő és égető fájdalommal jár. Ahogy múlik az idő és fogynak a kilométerek, egyre gyakrabban jelentkeznek az izomgörcsök. Majd néhány km-rel a cél előtt bekövetkezik a lehető legrosszabb. Közel 30 fokos melegben a hidegrázás, szédülés, hányinger, rosszullet, ami a szervezet teljes kimerültségének a jele. Ezen a holtpontra át kell esni, a szervezet elkezdheti tartalékait használni és így minden megy tovább. Igaz egy kicsit lassabban, egy kicsit nehezebben, de a célba érkezés boldogsága mindent feledtet.

Ezen a távon az ember egy kicsit meghal, aztán újra éled, hogy a célban elmondhassa: sikerült, győztem! De ez benne a szép, az igazi kihívás: legyőzni önmagunkat, kételyeinket és a félelmünket, megküzdeni és megszenvedni a kitűzött célért, mert így lesz számunkra felejthetetlen és igazán értékes.

Turáról hárman teljesítettük a maratont, amivel a város jó hírért erősítettük. Minden tisztelet és elismerés megilleti Kardoss Editet és Kardoss Lórántot, akik már többször teljesítették ezt a távot, ezzel bizonyítva elszántságukat és kitartásukat.

Tisztelettel: Guttman János

Nemzetközi karate siker

2011. október 7-9. között Győr városa adott otthont a **2. World Union of Karate-Do Federations /WUKF/ Gyerek, Kadet és Junior Európa Bajnokságnak**. A WUKF 184 országban van jelen; magyar képviselője az A.J.K.A. Hungary, amelyet Sensei Sáfár László (9. dan) irányít. A versenyre 24 ország 34 szervezete nevezett: 1800 versenyző közel 3000 versenyszámban küzdött az érmekért 10 páston, 3 napon át. Szövetségünk, a Hungarian Wado-Ryu Karate Organization /HWKO/, melyet Sensei Rostás Tibor (6. dan) irányít, az 5. helyen végzett Románia, Olaszország, Oroszország és Ukrajna mögött. A magyar szervezet összesített eredményei, nemzetek között elért helyezése azért is különösen értékes, mert az említett országokban komoly állami támogatásban részesülnek a harcművészeti ágak képviselői: Romániában pl. egy EB-aranyérem 5000 eurót jelent a versenyzőnek és edzőjének fejenként!

A gyerekkategóriák rengokaiban, vagyis össz-stílusban kerültek megrendezésre: a shotokan, shito-ryu, goju-ryu, wado-ryu, shorin-ryu és az egyéb stílusok egy kategóriában versenyeztek, többnyire shotokan bíraskodással, tehát wado-s szempontból meglehetősen elenséges közegben. Egyes kategóriákban 60-70 nevező is elindult, ami megterhelő sportolónak, bírónak egyaránt. Az említett nehézségek közrejátszottak abban, hogy rengokaiban, kata (formagyakorlat) versenyszámban egyetlen wado-érem sem született. Kadet és junior korcsoportban azonban elkülönítették az egyes stílusokat, így

Guttman János karate edző a célban

itt többnyire stílusazonos bíraskodás mellett zajlott a megmértetés.

A Galgamenti Wado-Ryu Karate Klub eredményei: Hajdú Gréta - gyermek D korcsoport, rengokai, egyéni kata 9. helyezés (37 fős csoportból); Hajdu Eszter - junior, wado, egyéni kata ARANYÉREM!; Hajdu Nóra - junior, wado, egyéni kata 5. helyezés; Hajdú Dániel - gyermek B korcsoport, rengokai, egyéni kata 7. helyezés (35 fős csoportból); Fási Vita - gyermek C korcsoport, rengokai, egyéni kata 9. helyezés (27 fős csoportból); Hajdú Gréta, Hajdu Nóra, Hajdu Eszter /Golden Girls/- junior csapat kata ARANYÉREM! Szilágyi Henrietta is nagyon komolyan készült erre a versenyre, de sajnos a formagyakorlat bemutatása közben megcsúszott, és bokasérülést szenvedett. Számunkra az ő teljesítménye is Európa-bajnoki színvonalú, és reméljük, hogy a következő versenyeken bizonyíthatja felkészültségét.

Támogatók nélkül nem születhettek volna meg ezek az eredmények. Köszönjük az önzetlen segítséget a szponzoroknak: Vanó András polgármester (Galgahévíz), DITEC 96 Kft., Arnold Gold Sport - Straub Tamás, Gódor Katalin (Bag) - K&H Biztosító, Papírház (Tura) - Hajdú Milán, Bori Kémény Dr. Kft. (Aszód), Lukács István, Kovácsné Toldi Ildikó igazgató - Általános Iskola Hévízgyörk, Vandornyikné Sára Ilona igazgató - Általános Iskola Galgahévíz, galgahévízi és turai magánszemélyek, akik az anonimitást választották. Külön köszönet Hajdúné Dinnyés Gabriellának, Boriné Molnár Ildikónak és Szilágyi Mónikának a felkészülésben és a szervezésben nyújtott segítségükért! Mindannyian nagyon büszkék vagyunk a versenyzőkre. Sikerük erőt ad a folytatáshoz, motiválja a karatékákat, példát mutat az alacsonyabb övfokozatú gyerekeknek. Az őszi programok kiváló lehetőségeket nyújtanak a fejlődésre, gyakorlásra és a bizonyításra is: október 22. Shibamori szeminárium (Budapest), október 30. ALISCA BAU Kupa (Bátaszék), november 19. Shibamori szeminárium (Galgahévíz) - 6. alkalommal, november 20. WADO Országos Bajnokság (Kóka) Hajrá Galga mente!

A Galgamenti Wado Karate Klub karatékái nevében, Gy. O.

Sakkgyőzelem idegenben

Ezt a fordulót szoros küzdelemben sikerült megnyernünk, s ez némi gyógyírt (is) jelentett az első fordulóban elszenvedett itthoni vereségünkért a Dunaharaszti MTK ellen. Az első két táblán elért másfél pont nem jött rosszul, de a mérkőzést inkább az utolsó négy táblán nyertük meg. A fiatal Steyer Ferenc igen pontosan és türelmesen rakta a figurákat a 10. táblán. Felnőtt ellenfelét végig ő irányította, s óvatos játékkal két gyalogelőnyös végjátékra bonyolított le, amit az ellenfél makacs védekezése ellenére remek végjáték kezeléssel sikerült megnyernie. A Kapitz család (apa és fia) pontjai is jól jöttek a végelszámolásnál. Tibor világgossal a Katalán rendszerben „vizsgáztatta” fiatal és igen rutinos ellenfelét. Szép, tiszta pozíciós küzdelem volt, különösebb bonyodalmak nélkül, s az ellenfél minőségáldozatát követően Tibor azonnal átvette a kezdeményezést, és tisztán nyert. Remek partit játszott Virganc Roland a második táblán sötéttel. A királyindiai védelem sajátosságaiából eredően „Colos” hatalmas támadást zúdított az ellenfél királyára, s a bizonytalanul védekező ellenfél összeroppant ettől. A játék mattig ment. Az első, a negyedik és a kilencedik táblán küzdelmes döntetlenek születtek, s így sikerült megnyernünk a találkozót egy szoros eredménnyel. A harmadik fordulóra itthon kerül sor. A szigetszentmiklósiak erős csapatával szemben kell asztalhoz ülnünk.

FÓT - GALGAVIDÉK	4,5:5,5
Tóth Máté	0,5:0,5
Virganc Roland	1:0
Pásztor Zoltán	0:1
Tóth Dániel	0,5:0,5
Kronovetter Márton	0:1
Téglás Mátyás	0:1
Kapitz Tibor	1:0
Kapitz Dominik	1:0
László Béla	0,5:0,5
Steyer Ferenc	1:0

tóthmáté

OPTIKA
Hatalyák

Hatalyák OPTIKA
2194 Tura
Bartók tér 5
Telefon:
06-70/360-4386

COMPUTERES LÁTÁSVIZSGÁLAT OKTÓBER 26-án és december 17-én!

CSÖKKENTETTÜK ÁRAINKAT!

- Komplettszemüveg (keret+lencse) már **5990 Ft-tól!**
- **INGYENES SZEMVIZSGÁLAT**, amennyiben szemüvegét nálunk készítetté
- Kontaktlencsék és ápolószerek
- Fényre sötétedő és multifokális lencsék
- Ezüst ékszerek és órák
- Volánbusz bérletek kaphatók

EGÉSZSÉGPÉNZTÁRI KÁRTYÁS FIZETÉS

TÜZIFA ELADÓ!

**Jó minőségű,
hegyi bükk, gyertyán és tölgy**

TÜZIFA

kis- és nagytételben **ELADÓ!**

	BÜKK, GYERTYÁN	TÖLGY
méterben	1.900,- Ft/q	2.050,- Ft/q
gurgózva	1.950,- Ft/q	2.100,- Ft/q
konyhakészen	2.300,- Ft/q	2.450,- Ft/q

Tel.: 06-70/770-1383, 06-70/705-9452
06-20/584-6161.

Győriné Sima Mária
JOMA-FAKER KFT.

Papír-írószert, üzlet

Pepita Pont – Pont Önnek!

Hozzánk is eljön a Télapó!

Vegye át Ön is ajándékát!

December 5-én és 6-án minden kedves vásárlónk, aki 800,- Ft fölött vásárol, húzhat egy ajándékot a Télapó zsákjából!

80 db ajándékot teszünk a zsákba. Többek között édességeket, tollakat, rádiókat, hegyezőket és egy számológépet.

Találja meg Ön a számológépet! Megújult játékkínálattal várjuk kedves Vásárlóinkat Üzletünkben!

Pepita Pont - Papír-írószert, nyomtatvány üzlet

2194 Tura, Tabán út 42.;

Tel/Fax: 28/466-047;

pepitaworld@invitel.hu

Keressen bennünket a Facebookon is!

Régió Plusz Televízió

Porta

térségi közéleti magazin
a Régió Plusz Televízió
műsorán minden
szombat este
új helyi témákkal
Bibók Barbarával!

Ismétlés:
vasárnap és kedden este
valamint
hétfőn, kedden, szerdán és
pénteken reggel 8 órakor!

Tartsanak velünk!

Műsorunk Turán a T-HOME kábelhálózatán november 1-től
új helyen, az S9-es csatornán (161,25 Mhz) fogható!

www.regioplusztv.hu

ÚJ AKCIÓ INDUL

2011. 11. 17-től 2011. 11. 27-ig

ÍZELÍTŐ AZ AKCIÓBÓL:

Rizs „B” 1kg Marco Polo	199,-Ft	Schauma sampon 7 gyógy. 250ml	449,-Ft
Finomliszt 1kg Abo Mill	109,-Ft	Pur mosogatószer kamilla 900ml	299,-Ft
Madeta UHT tej 1,5% 1l	149,-Ft	Bovita franciasaláta alap 450g	249,-Ft
Szerencsi Mikulás csomag 175g	299,-Ft	Delfin tengeri haltörzs 1000g	999,-Ft
COOP Tejföl 12% 375g	199,-Ft	Gyermelyi 4tojásos copfocska 500g	279,-Ft
Univer Piros Arany csemege 70g	179,-Ft	Arany Ászok sör dobozos 0,5l	159,-Ft
Trappista sajt	1199,-Ft/kg	Lipton Yellow Label tea 25flt.	349,-Ft
Tomi Kristály mosópor Color 4kg	1599,-Ft	Jagermeister likőr 0,7l	2999,-Ft
Coccolino öblítő konc. flak. Sensitive 1l	459,-Ft	Kubu Play 20% 0,4l kétféle íz	179,-Ft
Watt energiáital 0,25l kétféle	119,-Ft	Csirkecomb farrésszel lédig	499,-Ft/kg

Ismét nyertesnek gratuláltunk!

A „Szüretelje le a COOP nyereményeit!” elnevezésű nyereményjátékon **Batta Zoltánné** aszódi lakos 20.000 forintos vásárlási utalványt nyert. Gratulálunk nyertesünknek!

Nyereményjátékainkon próbálja ki Ön is a szerencséjét! Érdemes!

ÚJ JÁTÉK INDUL!

Vásároljon 2011. november 2.-2011. december 11. között legalább 5.000,- Ft értékben a COOP üzletekben!

A vásárlást igazoló blokkot olvasható névvel és címmel ellátva **dobja be** a boltokban kihelyezett szerencsedobozba, **vagy küldje be** a TISZA-COOP Zrt. címére (5001 Szolnok Pf. 3.), hogy részt vehessen a **2011. december 21.-én tartandó NYEREMÉNYSOROLÁSON.**

NYEREMÉNYEK

2 db	100.000,- Ft értékű COOP vásárlási utalvány
5 db	50.000,- Ft értékű COOP vásárlási utalvány
30 db	20.000,- Ft értékű COOP vásárlási utalvány
50 db	10.000,- Ft értékű COOP vásárlási utalvány

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek! Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

Fülöp Anita KÖZMETIKUS

Az eddig ismert szépségügyi eljárások mellett új szolgáltatással várom minden kedves meglévő és új vendégemet!

Kozmetikai SMINKTETOVÁLÁS

kiváló minőségű alapanyagokkal

Szemöldöktetoválás
szálas technikával
Szempilla sűrítés
Szemhéj tetoválás
Száj tetoválás

Bejelentkezés:

06 30 270 8268

Bébi és Gyermekek Ruházat

2194 Tura Vácszentlászlói u.58.
Tel.: 70-204-81-57

Végkiárusítás 30%-40%-50%

Tisztelt vásárlóink!

Boltunk bezárása miatt a teljes árukészletet beszerzési áron kiárusítjuk!

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Ízelítő az akciós árakból:

- Bergon babakocsi 43.490 Ft 32.950 Ft
- Natúr kiságy 42.590 Ft 8.900 Ft
- Etetőszék 23.990 Ft 18.750 Ft
- Ujjatlan rugi 2.100 Ft 1.499 Ft
- Szabadidő garnitúra 5.240 Ft 3.699 Ft
- Kismamaruházat 50 %-os kedvezménnyel

Az akció a használt-bizományos termékekre és a pelenkára nem vonatkozik !!

KISGÉPSZERVIZ TURÁN

Erőtlen a rotációs kapája? Eszi az olajat a fűnyírója?
Nem indul a láncfűrész? Vagy csak egyszerűen szeretné felkészíteni szezonra kerti kisgépét?

HOZZA EL, ÉN MEGJAVÍTOM!

VÁLLALOM: benzin üzemű láncfűrészek, fűnyírók, fűnyíró traktorok, fűszegély nyírók, rotációs kapák, szivattyúk, kompresszorok, utánfutók, kistraktorok, egyéb mezőgazdasági kisgépek

TELJES KÖRŰ JAVÍTÁSÁT.

2194 TURA, PUSKIN TÉR 22. (KÓNYA TÓ-nál)

☎ 06-20-958-9695

✉ gepszerviztura@freemail.hu

KORREKT SZERVIZ, MEGBÍZHATÓ MINŐSÉG!

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12	13			
14			L		15			16	
17		18						19	
20	21		I						
22			23			24		25	
26			27		28		29		30

ÉVFORDULÓK

VÍZSZINTES 1. Krémmel rétegesen töltött, szeletelten tálalt sütemény laza tejszínnel a tetején. **11.** Mesebeli tenger jelzője. **14. 310 éve, 1701. november 27-én született svéd természettudós, csillagász (Andres).** **16.** Thaiföld, Málta, Spanyolország autókön. **17.** Svéd és magyar autójel. **18.** Futószár, rövid kantár ló futtatásához. **19.** Állatok has alatti prémje. **20.** Névelő. **21. 175 éve, 1836. november 12-én alakult az a Társaság, ahol Arany díjat nyert a Toldival.** **22.** Utcán protestál. **24.** Estefele (!) **25.** Részben ráenged (!) **26.** Becézett Aranka. **27.** Termék értékének feltüntetése. **30.** Hosszúság mértéke (röv.)

FÜGGŐLEGES 1. Téli játék csapadékkal. **2.** Adószedő szerv. **3. 210 éve, 1801. november 3-án született olasz zeneszerző (Vincenzo), a Norma c. opera alkotója.** **4.** Régi magnó jelzője. **5.** Tiltószó. **6.** Tárgyrag. **7.** Oxigén. **8.** Szabályos váltakozás hangban, időben vagy térben. **9.** Roham. **10.** Hernyó gubójából készült anyag névelővel. **12.** Őrölt mogyoróból, mandulából készült kakaóvajjal édesség. **13.** Csatár becsapja ellenfelét. **21.** Műkorcsolyában a szabadon választott gyakorlat. **23.** Hosszú morzejel. **28.** A c-dúr hangsor 6. hangja. **29.** Fogorvosnál mondjuk.

Beküldendő a V14., V21., F3. sorok megfejtése!

A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy a művelődési ház postaládájába várjuk november 28-ig. Októberi rejtvényünk helyes megfejtése: V13. Rekvium V38. Haláltánc F1. Berlioz F11. Te Deum F12. Beethoven.

A szerencsés nyertes: **Kóka András** (Tura, Arany J. u. 24.) Gratulálunk! Nyereménye egy 2.500 Ft értékű COOP vásárlási utalvány, melyet az értesítést követően személyesen vehet át a művelődési házban.

LAPZÁRTA: NOVEMBER 28.

KÖVETKEZŐ MEGJELENÉS: DECEMBER MÁSODIK HETÉBEN

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Kuti József, Pálinskás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál, Tóth Anita

Tördelés: Rosental Kft.

E-mail: turaihirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a Rosental Kft. nyomdaüzemében Gödöllőn. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomatott változat ISSN 2061-4063. **Online változat** ISSN 2061-4071

www.tura.hu